

GRAFURI NEORIENTATE

1. Noțiunea de graf neorientat

Definiție. Se numește **graf neorientat** o pereche ordonată de mulțimi notată $G=(V, M)$ unde:

V : este o mulțime finită și nevidă, ale cărei elemente se numesc noduri sau vârfuri;

M : este o mulțime, de perechi neordonate de elemente distincte din V , ale cărei elemente se numesc muchii.

• **Exemplu** de graf neorientat:

$G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$

$M=\{\{1,2\}, \{2,3\}, \{1,4\}\}$

Demonstrație:

Perechea G este graf neorientat deoarece respectă definiția prezentată mai sus, adică:

V : este finită și nevidă;

M : este o mulțime de perechi neordonate (submulțimi cu două elemente) de elemente din V .

În continuare, vom nota submulțimea $\{x,y\}$, care reprezintă o **muchie**, cu $[x,y]$ (într-un graf neorientat muchia $[x,y]$ este aceeași cu muchia $[y,x]$). În baza celor spuse anterior, graful prezentat în exemplul de mai sus se reprezintă textual astfel:

$G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$

$M=\{[1,2],[2,3],[1,4]\}$

În teoria grafurilor neorientate, se întâlnesc frecvent noțiunile:

- **extremitățile unei muchii**

• fiind data muchia $m=[x,y]$, se numesc extremități ale sale **nodurile** x și y ;

- **vârfuri adiacente**

• dacă într-un graf există muchia $m=[x,y]$, se spune despre **nodurile** x și y ca sunt **adiacente**;

- **incidență**

• dacă m_1 și m_2 sunt două muchii ale aceluiași graf, se numesc **incidente** dacă **au o extremitate comună**.

Exemplu: $m_1=[x,y]$ și $m_2=[y,z]$ sunt incidente

• dacă $m=[x,y]$ este o muchie într-un graf, se spune despre x și **nodul** x , sau **nodul** y , ca sunt incidente.

Reprezentarea unui graf neorientat admite două forme, și anume:

- reprezentare textuală: așa cum s-a reprezentat graful din exemplul anterior;

- reprezentare grafică : **muchiiile** sunt reprezentate prin **linii**,

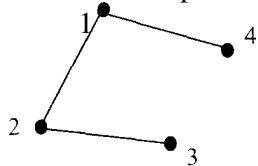
iar **nodurile** prin **puncte**.

• **Exemplu** de graf neorientat reprezentat textual:

$G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$

$M=\{[1,2], [2,3], [1,4]\}$

• **Exemplu** de graf neorientat reprezentat grafic (este graful de la exemplul anterior):

2. Noțiunea de graf parțial

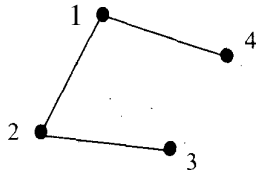
Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **graf parțial**, al grafului G , graful neorientat $G_1=(V, M_1)$ unde $M_1 \subseteq M$.

Concluzie:

Un graf parțial al unui graf neorientat $G=(V, M)$ are aceeași mulțime de vârfuri ca și G iar mulțimea muchiilor este o submulțime a lui M sau chiar M .

• **Exemplu:** Fie graful neorientat:

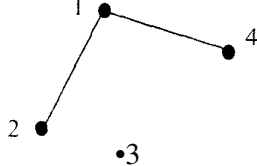
$G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$
 $M=\{[1,2], [1,4], [2,3]\}$
 reprezentat grafic astfel:

1. Un exemplu de graf parțial al grafului G este graful neorientat:

$G_1=(V, M_1)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$
 $M_1=\{[1,2],[1,4]\}$ (s-a eliminat muchia $[2,3]$)

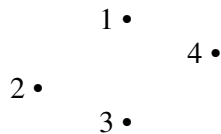
reprezentat grafic astfel:

2. Un exemplu de graf parțial al grafului G este graful neorientat:

$G_1=(V, M_1)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$
 $M_1= \emptyset$ (s-au eliminat toate muchiile)

reprezentat grafic astfel:

Observație. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Un graf parțial, al grafului G , se obține păstrând vârfurile și eliminând eventual niște muchii (se pot elimina și toate muchiile, sau chiar nici una).

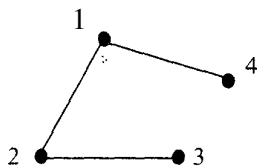
3. Noțiunea de subgraf

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **subgraf** al grafului G , graful neorientat $G_1=(V_1, M_1)$ unde $V_1 \subseteq V$ iar M_1 conține toate muchiile din M care au extremitățile în V_1 .

• **Exemplu:** Fie graful neorientat:

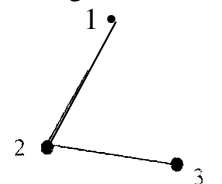
$G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$
 $M=\{[1,2], [2,3], [1,4]\}$

reprezentat grafic astfel:

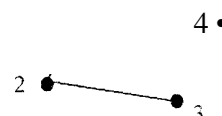
1. Un exemplu de subgraf al grafului G este graful neorientat:

$G_1=(V_1, M_1)$ unde: $V_1=\{1,2,3\}$ (s-a șters nodul 4) reprezentat grafic astfel:
 $M_1=\{[1,2],[2,3]\}$ (s-a eliminat muchia $[1,4]$)

2. Un exemplu de subgraf al grafului G este graful neorientat:

$G_1=(V_1, M_1)$ unde: $V_1=\{1,2,3,4\}$
 (s-a eliminat nodul 1)
 $M_1=\{[2,3]\}$ (s-au eliminat muchiile $[1,4], [1,2]$)

reprezentat grafic astfel:

Observație. Fie $G=(V, VI)$ un graf neorientat. Un subgraf, al grafului G , se obține ștergând anumite vârfuri și odată cu acestea și muchiile care le admit ca extremitate.

4. Gradul unui vârf

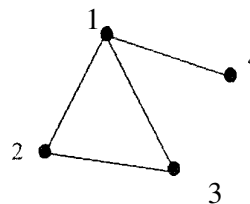
Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat și x un nod al său. Se numește **grad al nodului x** , numărul muchiilor incidente cu x , notat $d(x)$.

• **Exemplu:** Fie graful neorientat:

$G=(V, M)$ unde: $V= \{1,2,3,4\}$

$M=\{[1,2], [2,3], [1,4], [1,3]\}$

reprezentat grafic astfel:

Gradul nodului 1 este $d(1)$ și $d(1)=3$ (în graf sunt trei muchii incidente cu 1)

Gradul nodului 2 este $d(2)$ și $d(2)=2$ (în graf sunt două muchii incidente cu 2)

Gradul nodului 3 este $d(3)$ și $d(3)=2$ (în graf sunt două muchii incidente cu 3)

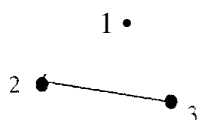
Gradul nodului 4 este $d(4)$ și $d(4)=1$ (în graf este o singură muchie incidentă cu 4)

Observații.

1. Dacă **gradul unui vârf** este **0**, vârful respectiv se numește **vârf izolat**.

2. Dacă **gradul unui vârf** este **1**, vârful respectiv se numește **vârf terminal**.

În graful care admite reprezentarea grafică:

deoarece $d(1)=0$, vârful 1 se numește **vârf izolat**, și

deoarece $d(2)=d(3)=1$, vârfurile 2 și 3 se numesc **vârfuri terminale**.

Propoziție. În graful neorientat $G=(V, M)$, în care $V=\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ și sunt m muchii, se verifică

$$\text{egalitatea : } \sum_{i=1}^n d(x_i) = 2m$$

Demonstrație:

Muchia $[x,y]$ contribuie cu o unitate la gradul lui x și cu o unitate la gradul lui y , deci, cu două unități la suma din enunț. Cum în total sunt m muchii, rezultă că suma gradelor este $2m$.

Având în vedere faptul că suma gradelor vârfurilor dintr-un graf este un număr par ($2m$), a apărut corolarul prezentat mai jos.

Corolar. În orice graf neorientat, $G=(V, M)$, există un număr par de vârfuri de grad impar.

Demonstrație:

Demonstrația ține cont de propoziția de mai sus, adică de faptul că într-un graf neorientat suma S a tuturor gradelor nodurilor este un număr par (dublul numărului muchiilor).

Fie S_1 suma gradelor vârfurilor de grad par, (este un număr par, ca sumă de numere pare) și S_2 suma gradelor vârfurilor de grad impar.

Cum $S=S_1+S_2$, rezultă că $S_2=S-S_1$, deci un număr par (ca diferență de numere pare).

5. Graf complet

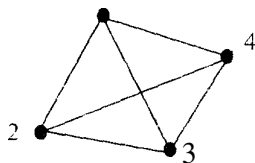
Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Graful G se numește **graf complet**, dacă **oricare două vârfuri distincte ale sale sunt adiacente**.

• **Exemplu** de graf neorientat complet:

$G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$

$M=\{[1,2], [1,3], [1,4], [2,3], [2,4], [3,4]\}$

Reprezentarea sa grafică este:

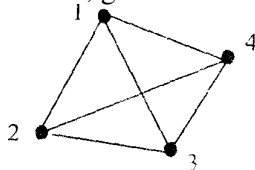

Observații.

1. Într-un graf complet cu n vârfuri gradul fiecărui vârf este $n-1$, deoarece fiecare vârf este legat prin muchii de toate celelalte vârfuri.

2. Graful complet cu n vârfuri se notează cu K_n

În particular, graful:

se notează K_4 (este un graf complet cu 4 vârfuri).

Propoziție. Într-un graf complet cu n vârfuri, notat K_n , există $\frac{n(n-1)}{2}$ muchii.

Demonstrație:

Din fiecare vârf x , pleacă $n-1$ muchii, deci $d(x_i)=n-1$, pentru orice $i=1..n$. Cum folosind propoziția prezentată în secțiunea gradul unui vârf.

$$\begin{aligned} 2m &= d(x_1) + d(x_2) + \dots + d(x_n) \rightarrow 2m = (n-1) + (n-1) + \dots + (n-1) \\ &\rightarrow 2m = n(n-1)/2 \end{aligned}$$

6. Graf bipartit

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Graful G se numește **graf bipartit**, dacă există două mulțimi nevide V_1 și V_2 cu proprietățile:

$$- V_1 \cup V_2 = V$$

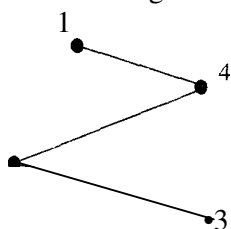
$$- V_1 \cap V_2 = \emptyset$$

- orice muchie a lui G are o extremitate în V_1 și pe cealaltă în V_2 .

• Exemplu de graf neorientat bipartit:

$$\begin{aligned} G=(V, M) \text{ unde: } & V=\{1, 2, 3, 4\} \\ & M=\{[1,3], [2,3], [2,4]\} \end{aligned}$$

Reprezentarea sa grafică este:

Demonstrație:

Graful de mai sus este bipartit deoarece respectă întocmai definiția grafului bipartit, adică există două

$$\begin{aligned} \text{mulțimi } V_1 &= \{1, 2\} \text{ și } V_2 = \{3, 4\} \text{ astfel încât: } \\ & - V_1 \cup V_2 = V \\ & - V_1 \cap V_2 = \emptyset \end{aligned}$$

- orice muchie a lui G are o extremitate în V_1 și pe cealaltă în V_2 .

Cum, în plus, pentru orice x din V_1 și orice y din V_2 există în G muchia $[x,y]$, rezultă, conform definiției, ca graful G este bipartit complet.

Observație. A demonstra că un graf ar fi bipartit complet înseamnă a demonstra :

- că este bipartit

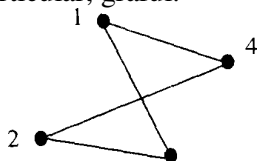
- pentru orice x din V_1 și orice y din V_2 există în G muchia $[x,y]$.

Observație. Într-un graf bipartit complet în care V_1 are p elemente și V_2 are q elemente există pq muchii.

Demonstrație:

Fiecare vârf x_i din V_1 este legat de toate vârfurile aflate în V_2 , altfel spus, există q muchii care-l admit ca extremitate pe x_i . Cum în V_1 sunt p elemente, adică $i = 1 \dots p$, înseamnă că elementele mulțimii V_1 sunt legate prin pq muchii de elementele mulțimii V_2 .

Observație. Graful bipartit complet în care V_1 are p elemente și V_2 are q elemente se notează cu $K_{p,q}$. În particular, graful:

se notează $K_{2,2}$ (este un graf bipartit complet cu $V_1 = 2$ și $V_2 = 2$, V_1 și V_2 din definiție).

8. Reprezentarea grafurilor neorientate

Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat, unde $V=\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ și $M=\{m_1, m_2, \dots, m_p\}$. Deoarece între mulțimea $\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ și mulțimea $\{1, 2, \dots, n\}$ există o bijecție, $x_i \leftrightarrow i$, putem presupune, fără a restrânge generalitatea, mai ales pentru a ușura scrierea, ca $V=\{1, 2, \dots, n\}$.

În baza celor spuse mai sus, mai departe, în loc de x_i vom scrie i și în loc de muchia $[x_i, x_j]$ vom scrie $[i, j]$. Pentru a putea prelucra un graf neorientat cu ajutorul unui program, trebuie mai întâi să fie reprezentat în programul respectiv.

Pentru a reprezenta un graf, într-un program, există mai multe modalități folosind diverse structuri de date; dintre acestea, în continuare, vom prezenta:

- reprezentarea unui graf prin matricea de adiacență;
- reprezentarea unui graf prin listele de adiacență;
- reprezentarea unui graf prin șirul muchiilor.

Matricea de adiacență

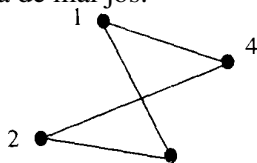
Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat cu n vârfuri ($V=\{1, 2, \dots, n\}$) și m muchii.

Matricea de adiacență, asociată grafului G , este o matrice pătratică de ordinul n , cu elementele definite astfel:

$$a_{i,j} = \begin{cases} 1, & \text{dacă } [i, j] \in M \\ 0, & \text{dacă } [i, j] \notin M \end{cases}$$

(altfel spus, $a_{i,j}=1$, dacă există muchie între i și j și $a_{i,j}=0$ dacă nu există muchie între i și j)

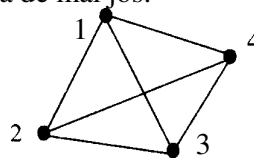
• **Exemplul 1.** Fie graful reprezentat grafic ca în figura de mai jos:

Matricea de adiacență, asociată grafului, este:

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & a_{24} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} & a_{34} \\ a_{41} & a_{42} & a_{43} & a_{44} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

• **Exemplul 2.** Fie graful reprezentat grafic ca în figura de mai jos:

Matricea de adiacență, asociată grafului, este:

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & a_{24} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} & a_{34} \\ a_{41} & a_{42} & a_{43} & a_{44} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

Comentarii:

1. **Matricea de adiacență** este o matrice **pătratică**, de ordin n , și **simetrică** față de diagonala principală (adică $a[i][j]=a[j][i]$).

Secvențele de citire a matricei de adiacență, sunt:

```
int a[100][100];
```

```
.....
```

```
cout<<"n="; cin>>n;
```

```
for (i=1;i<=n-l;i++) se citesc valorile elementelor
```

```
for (j=i+l;j<=n;j++) de deasupra diagonalei principale
```

```
{ cin>>a[i][j]; și se transferă și sub a[j][i]=a[i][j]; } diagonala principală
```

```
for (j=1;j<=n;j++)
```

```
    a[i][j]=0;
```

```
for (i=1;i<=m;i++)
```

```
    {cout<<"dati extremitatile muchiei "<<i;
```

```
    cin>>x>>y;
```

```
    a[x][y]=1; a[y][x]= 1;}
```

sau:

.....

```
cin>>n; cin>>m;
```

```
for (i=1;i<=n;i++)
```

2. Matricea de adiacență are toate elementele de pe diagonala principală egale cu 0.

3. Numărul elementelor egale cu 1 de pe linia i (sau coloana i) este egal cu gradul vârfului i. Dacă vârful i este un vârf izolat pe linia i (și coloana i) nu sunt elemente egale cu 1.

Liste de adiacență

Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat cu n vârfuri ($V=\{1,2, \dots, n\}$) și m muchii.

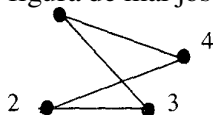
Reprezentarea grafului G prin liste de adiacență constă în:

- precizarea numărului de vârfuri, n ;

- pentru fiecare vârf i , se precizează lista L_i a vecinilor săi, adică lista nodurilor adiacente cu nodul i .

Exemplul 1. Fie graful reprezentat grafic ca în

figura de mai jos:

Reprezentarea sa prin liste de adiacențe presupune:

- precizarea numărului de vârfuri n , $n=4$;

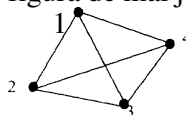
- precizarea listei vecinilor lui i , pentru $i=1..n$,

astfel:

Vârful i	Lista vecinilor lui i
1	3,4
2	3,4
3	1,2
4	1,2

Exemplul 2. Fie graful reprezentat grafic ca în

figura de mai jos:

Reprezentarea sa prin liste de adiacențe presupune:

- precizarea numărului de vârfuri n , $n=4$;

- precizarea listei vecinilor lui i , pentru $i=1..n$,

astfel:

Vârful i	Lista vecinilor lui i
1	2,3,4
2	1,3,4
3	1,2,4
4	1,2,3

Comentarii:

Acest mod de reprezentare se poate implementa astfel:

1. Se folosește un **tablou bidimensional T**, caracterizat astfel:

• are $n+2m$ coloane;

• $T_{1,i}=i$ pentru $i=1..n$;

• Pentru $i=1..n$ $T_{2,i}=k$, dacă $T_{1,k}$ este **primul nod din lista vecinilor lui i**;

$T_{2,i}=0$, dacă **nodul i este izolat**;

• Dacă $T_{1,j}=u$, adică u este un nod din lista vecinilor lui i , atunci:

$T_{2,j}=0$, dacă **u este ultimul nod din lista vecinilor lui i**;

$T_{2,j}=j+1$, dacă **u nu este ultimul nod din lista vecinilor lui i**.

Exemplu de completare a tabloului pentru graful de la exemplul 1

Prima etapă. Se numerează coloanele ($1..n+2m$) și se trec vârfurile.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4								

A doua etapă. Se trec în tabel vecinii lui 1, începând de la coloana 5.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	3	4						
5				6	0						

$T_{2,1}=5$, pentru ca primul vecin (3) al lui 1 s-a trecut la coloana 5 ($T_{1,5}=3$).

$T_{2,5}=6$, pentru că următorul vecin (4) al lui 1 s-a trecut la coloana 6 ($T_{1,6}=4$).

$T_{2,6}=0$, pentru ca vecinul $T_{1,6}$ (4) al lui 1 este ultimul din listă.

A treia etapă. Se trec în tabel vecinii lui 2, începând de la coloana 7.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	3	4	3	4				
5	7			6	0	8	0				

$T_{2,2}=7$, pentru că primul vecin (3) al lui 2 s-a trecut la coloana ($T_{1,7}=3$).

$T_{2,7}=8$, pentru ca următorul vecin (4) al lui 2 s-a trecut la coloana 8 ($T_{1,8}=4$).

$T_{2,8}=0$, pentru că vecinul $T_{1,8}$ (4) al lui 2 este ultimul din listă.

A patra etapă. Se trec în tabel vecinii lui 3, începând de la coloana 9.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	3	4	3	4	1	2		
5	7	9		6	0	8	0	10	0		

$T_{2,3}=9$, pentru că primul vecin (1) al lui 3 s-a trecut la coloana 9 ($T_{1,9}=1$).

$T_{2,9}=10$, pentru că următorul vecin (2) al lui 3 s-a trecut la coloana 10 ($T_{1,10}=2$).

$T_{2,10}=0$, pentru că vecinul $T_{1,10}$ (2) al lui 3 este ultimul din listă.

Ultima etapă. Se trec în tabel vecinii lui 4, începând de la coloana 11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	3	4	3	4	1	2	1	2
5	7	9	11	6	0	8	0	10	0	12	0

$T_{2,4}=11$, pentru că primul vecin (1) al lui 4 s-a trecut la coloana 11 ($T_{1,11}=1$).

$T_{2,11}=12$, pentru că următorul vecin (2) al lui 4 s-a trecut la coloana 12 ($T_{1,12}=2$).

$T_{2,12}=0$, pentru că vecinul $T_{1,12}$ (2) al lui 4 este ultimul din listă.

2. Se folosește un **tablou unidimensional**, cu numele **cap**, și un **tablou bidimensional**, cu numele **L** (care reține listele de vecini pentru fiecare nod), caracterizate astfel:

Tabloul **cap**:

- are **n componente**;
- **cap_i=c**, dacă **primul nod** din lista **vecinilor lui i** este trecut în tabloul **L** la coloana **c**, adică **L_{1,c}** este **primul vecin al lui i**,
- și **cap_i=0**, dacă **nodul i** este **izolat**

Tabloul **L**:

- are **2m componente**;
- dacă **k** este un **vecin al nodului i**, atunci:
L_{1,k}=k și **L_{2,p}=0**, dacă **k** este **ultimul vecin din listă**, sau
L_{1,p}=k și **L_{2,p}=p+1** dacă **k** nu este ultimul vecin din listă (**p** este coloana la care s-a ajuns în tabloul **L**).

• **Exemplu** de completare a tablourilor **cap** și **L**, pentru graful de la exemplul 1.

Tabloul **cap**

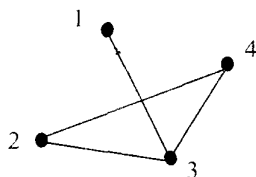
1	2	3	4
1	3	5	7

Tabloul **L**

1	2	3	4	5	6	7	8
3	4	3	4	1	2	1	2
2	0	4	0	6	0	8	0

3. Se folosește un **tablou bidimensional**, cu numele **L**, caracterizat astfel:

- are **n linii**;
- **pe linia i** se trec **vecini nodului i**.
- **Exemplu** de completare a tabloului **L**, pentru graful:

Tabloul L

3		
3	4	
1	2	4
2	3	

Implementarea în limbajul C++, a ideii prezentate mai sus, se realizează conform secvenței de program prezentată mai jos.

```
.....
int L[20][20];
int nr_vec[20];
cout<<"n="; cin>>n;
for (i=1;i<=n;i++)
    {cout<<"Dati numarul vecinii nodului "<<i; cin>>nr_vec[i];
      for (j=1;j<=nr_vec[i];j++)
          cin>>L[i][j];}
```

Construirea matricei de adiacență când se cunoaște L (listele vecinilor fiecărui nod).

```
.....
for (i=1;i<=n;i++)
    {for (j=1;j<=nr_vec[i];j++)
        a[i][L[i][j]]=1;}
```

Construirea tabloului L (listele vecinilor nodurilor) **când se cunoaște matricea de adiacență.**

```
.....
for (i=1;i<=n;i++)
    {k=0;
      for (j=1;j<=n;j++)
          if (a[i][j]==1)
              {k=k+1 ;
                L[i][k]=j;}
```

4. Se folosește un **tablou unidimensional**, cu numele **L**, caracterizat astfel:

- componentele sale sunt de tip **referință**;
- are **n componente**;
- **L_i** poartă spre începutul listei vecinilor nodului i.

Șirul muchiilor

Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat cu n vârfuri ($V=\{1,2,..., n\}$) și m muchii. Reprezentarea grafului G constă în precizarea numărului n de noduri și numărului m de muchii, precum și în precizarea extremităților pentru fiecare muchie în parte.

Comentarii:

Acest mod de reprezentare se implementează astfel:

1. Se dă numărul n de noduri, numărul m de muchii și extremitățile fiecărei muchii, care sunt trecute în vectorii $e1$ și $e2$ astfel:

extremitățile primei muchii sunt $e1[i]$ și $e2[1]$;
extremitățile celei de-a doua muchii sunt $e1[2]$ și $e2[2]$;

.....
deci $M=\{ [e1[1],e2[1]] , [e1[2],e2[2]] , ..., [e1[m],e2[m]] \}$.

Secvența C++ corespunzătoare este:

```
int e1[100],e2[100];
int n, m, i;
.....
cout<<"n="; cin>>n;
```

```

cout<<"m="; cin>>m;
for (i=1;i<=m;i++)
    {cout<<"Dati extremitatile muchiei cu numarul "<<i;
    cin>>e1[i]>>e2[i];}
.....

```

Construirea matricei de adiacență, când se cunoaște șirul muchiilor ca mai sus.

```

.....
cout<<"n="; cin>>n;
for (i=1;i<=m;i++)
    {a[e1[i]][e2[i]]=1;
    a[e2[i]][e1[i]]=1;}

```

Construirea șirului muchiilor, ca mai sus, când se dă matricea de adiacență.

```

.....
k=0;
for (i=1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1;j<=n;j++)
        if (a[i][j]=1)
            {k=k+1;
            e1[k]=i;
            e2[k]=j;}

```

```

m=k;
.....

```

2. Se folosește un **tablou unidimensional**, cu numele **e**, caracterizat astfel:

- componentele sale sunt de **tip structură**;
- are **m componente**;
- e_i reprezintă **muchia i**.

Pentru implementare este nevoie de:

```

typedef struct{
    int x;
    int y;
} muchie;

```

```

muchie e[20];
.....

```

Accesul la muchia **i** se face: **e[i].x e[i].y**

Secvența C++ corespunzătoare este:

```

.....
cout<<"n="; cin>>n;
cout<<"m="; cin>>m;
for (i=1;i<=m;i++)
    {cout<<"Dati extremitatile muchiei cu numarul "<<i;
    cin>>e[i].x>>e[i].y;}

```

Construirea matricei de adiacență, când se cunoaște șirul muchiilor ca mai sus.

```

.....
cout<<"n="; cin>>n;
for (i=1;i<=m;i++)
    {a[e[i].x][e[i].y]=1;
    a[e[i].y][e[i].x]=1;}

```

Construirea șirului muchiilor, ca mai sus, când se dă matricea de adiacență.

```

.....
k=0;
for (i= 1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1;j<=n; j++)

```

```

if (a[i][j]==1)
{ k=k+1;
  e[k].x=i;
  e[k].y=j;}
m=k;
.....

```

9. Parcurgerea grafurilor

Fie $G=(V, M)$ graf neorientat, unde $V=\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ și $M=\{m_1, m_2, \dots, m_p\}$.

Prin **parcurgerea grafului** G se înțelege vizitarea, într-un mod sistematic, a tuturor nodurilor, plecând de la un nod p_l (nod de plecare) mergând pe muchii incidente două câte două.

Un graf poate fi parcurs în următoarele două moduri:

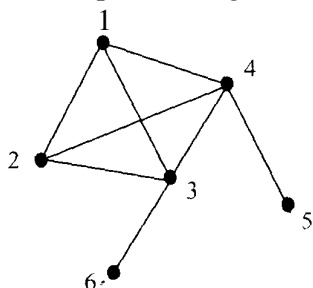
- în lățime (BF = Breadth First)
- în adâncime (DF = Depth First)

Parcurgerea în lățime (BF- breadth first)

Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat cu n vârfuri ($V=\{1, 2, \dots, n\}$) și m muchii.

Algoritmul de parcurgere a grafului în lățime, folosind o coadă, este:

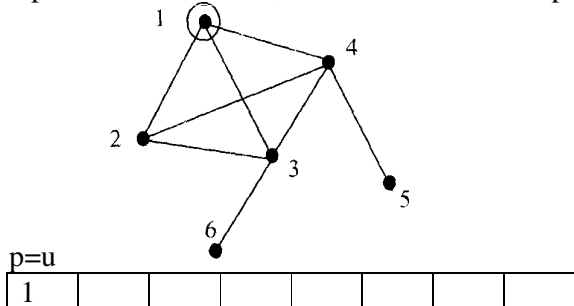
- inițial toate nodurile se consideră nevizitate;
 - se citește nodul de plecare p_l , care se consideră acum vizitat, și se trece în coadă pe ,prima poziție;
 - se trec în coadă toate nodurile nevizitate până în prezent și sunt adiacente cu nodul de plecare (odată cu trecerea lor în coadă se marchează ca fiind vizitate);
 - se trece la următorul element din coadă, care ia rolul nodului de plecare, și se reia pasul anterior;
 -
 - algoritmul se termină după ce sunt parcurse toate elementele din coadă.
- Exemplul 1. Fie graful reprezentat grafic ca în figura de mai jos:

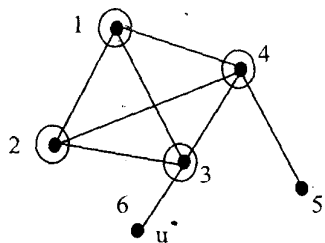
Observație. În continuare, un nod se consideră vizitat când este încercuit și cu p și u notăm indicele primului, respectiv ultimului element din coadă.

Parcurgerea în lățime, a grafului de mai sus, presupune parcurgerea etapelor:

- * La început, nici un nod nu este vizitat (graful arată ca în figura inițială, adică nici un nod nu este încercuit).
- * Se pleacă de la nodul 1, care se trece în coadă pe prima poziție și se marchează ca fiind vizitat.

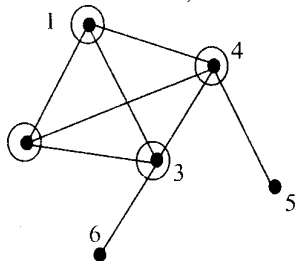

*Se vizitează și se trec în coadă toate nodurile adiacente cu nodul 1, nevizitate încă (2,3,4).

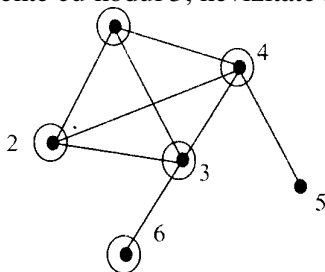
p				u			
1	2	3	4				

* Se trece la următorul element din coadă; acesta este 2. Se vizitează și se trec în coadă toate nodurile adiacente cu nodul 2, nevizitate încă (nu este nici un nod care să verifice condițiile).

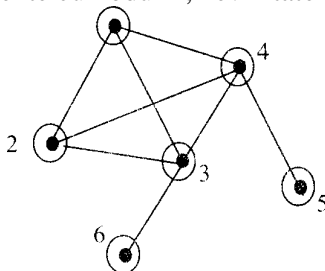
p				u			
1	2	3	4				

* Se trece la următorul element din coadă; acesta este 3. Se vizitează și se trec în coadă toate nodurile adiacente cu nodul 3, nevizitate încă (b).

p				u			
1	2	3	4	6			

* Se trece la următorul element din coadă; acesta este 4. Se vizitează și se trec în coadă toate nodurile adiacente cu nodul 4, nevizitate încă (5).

p				u			
1	2	3	4	6	5		

* Se trece la următorul element din coadă; acesta este 6. Se vizitează și se trec în coadă toate nodurile adiacente cu nodul 6, nevizitate încă (nu este nici un nod care să verifice condițiile).

p				u			
1	2	3	4	6	5		

* Se trece la următorul element din coadă; acesta este 5. Se vizitează și se trec în coada toate nodurile adiacente cu nodul 5, nevizitate încă (nu este nici un nod care să verifice condițiile).

p = u							
1	2	3	4	6	5		

* Algoritmul se încheie aici (nu mai sunt noduri).

Deci, **parcurea în lățime a grafului** este: 1 2 3 4 6 5

În continuare, vom prezenta programele C++ care implementează algoritmul prezentat mai sus.

Programul 1 (abordare nerecursivă)

```
#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
int a[20][20],coada[20], viz[20];
int i, n , el, j, p, u, pl, m, x, y;
void main()
{ clrscr();
  cout<<"n="; cin>>n;
  cout<<"m="; cin>>m;
  for (i=1;i<=m;i++)
  { cout<<"x y ="; cin>>x>>y;
    a[x][y]=1; a[y][x]=1;}
  for (i=1;i<=n;i++)
  viz[i]=0;
  cout<<"dati nodul de plecare :"; cin>>pl;
  viz[pl]=1;
  coada[1]=pl;
  p=1; u=1;
  while (p<=u)
  { el=coada[p];
    for (j=1;j<=n;j++)
      if ((a[el][j]==1) && (viz[j]==0))
      { u=u+ 1;
        coada[u]=j;
        viz[j]=1;}
      p=p+1;}
  for (i=1;i<=u;i++) cout<<coada[i]<<" ";
  getch();}
```

Programul 2 (abordare recursivă)

Comentarii la funcția parc_latime:

- are un parametru formal, i, care reprezintă poziția curentă la care s-a ajuns în coadă;
- procedează astfel:
 - se parcurg nodurile grafului, cu j:
 - dacă j este adiacent cu nodul curent din coadă și j este nevizitat
 - se adaugă la coadă;
 - și se marchează ca fiind vizitat;
 - dacă mai sunt elemente în coadă se trece la următorul și se reapelează funcția

```
# include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
int a[20][20];
int coada[20], vizitat[20];
int i, n , j, u, pl, m,x, y;
void parc_latime(int i)
{int j;
  for (j=1;j<=n;j++)
    if ((a[coada[i]][j]==1) && (vizitat[j]==0))
    { u=u+1;
      coada[u]=j;
      vizitat[j]=1 ;}
  if (i<=u) parc_latime(i+1);}
```

```

void main()
{ clrscr();
  cout<<"n="; cin>>n;
  cout<<"m="; cin>>m;
  for (i=1;i<=m;i++)
    {cout<<"x y" ; cin>>x>>y;
      a[x][y]=1; a[y][x]=1;}
  for (i=1;i<=n;i++)
    viz[i]=0;
  cout<<"dati nodul de plecare :"; cin>>pl;
  vizitat[pl]=1;
  coada[1]=pl;
  u=1 ;
  parc_latime(1);
  for (i=1;i<=u;i++)
    cout<<coada[i]<<" ";
  getch(); }

```

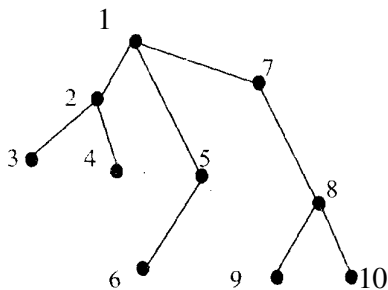
Parcurgerea in adâncime (DF-depth first)

Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat cu n vârfuri ($V=\{1, 2, \dots, n\}$) și m muchii.

Algoritmul recursiv **de parcurgere a grafului în adâncime** este implementat în funcția `parc_adancime`, caracterizată astfel:

- are un parametru formal (**nodul curent**, asupra căruia se aplică):
- procedează astfel:
 - afișează **nodul asupra căruia se aplică și-l marchează ca fiind vizitat**;
 - pentru **fiecare vecin nevizitat de-al nodului curent**
 - **se autoapelează** asupra sa.

• **Exemplul 1.** Fie graful reprezentat grafic ca în figura de mai jos:

Aplicarea algoritmului de parcurgere în adâncime, asupra grafului de mai sus, plecând de la primul nod, conduce la afișarea următoarei secvențe:

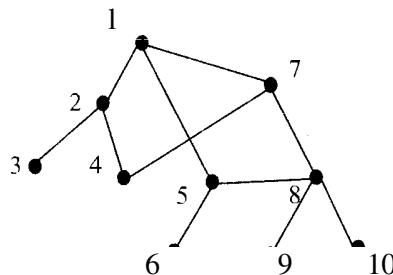
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

```

#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
int a[20][20];
int vizitat[20];
int i,n,j,pl,m,x,y;
void parc_adancime(int pl)
{int j;
  cout<<pl<<" ";

```

• **Exemplul 2.** Fie graful reprezentat grafic ca în figura de mai jos:

Aplicarea algoritmului de parcurgere în adâncime, asupra grafului de mai sus, plecând de la primul nod, conduce la afișarea următoarei secvențe:

1 2 3 4 7 8 5 6 9 10

```

  viz[pl]=1;
  for (j=1; j<=n;j++)
    if ((a[pl][j]==1) && (vizitat[j]==0))
      parc_adancime(j);}
void main()
{cout<<"n m "; cin>>n>>m;
  for (i=1;i<=m;i++)
    {cout<<"x y "; cin>>x>>y;
      a[x][y]=1; a[y][x]=1;}

```

```

for (i=1;i<=n;i++)
    vizitat[i]=0;
cout<<"dati nodul de plecare :"; cin>>pl;

```

```

parc_adancime(pl);
getch();}

```

10. Conexitate

Vor fi prezentate noțiunile:

- lanț
- ciclu
- graf conex
- componentă conexă

Lanț

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **lanț**, în graful G , o succesiune de noduri, notată $L = [x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{ik}]$, cu proprietatea că oricare două noduri consecutive sunt adiacente, altfel spus $[x_{i1}, x_{i2}], \dots, [x_{ik-1}, x_{ik}] \in M$

Se întâlnesc noțiunile:

- extremitățile lanțului

• fiind dat lanțul $L = [x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{ik}]$, se numesc **extremități ale sale nodurile** x_{i1} și x_{ik} (x_{i1} - **extremitate inițială**; x_{ik} - **extremitate finală**);

- lungimea lanțului

• fiind dat lanțul $L = [x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{ik}]$ prin **lungimea sa** se înțelege **numărul de muchii care apar în cadrul lui**

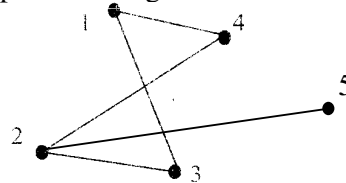
• Exemplu de lanț:

Fie graful $G=(V, M)$ unde:

$V=\{1, 2, 3, 4, 5\}$

$M=\{[1,3], [1,4], [2,3], [2,4], [2,5]\}$

cu reprezentarea grafică astfel:

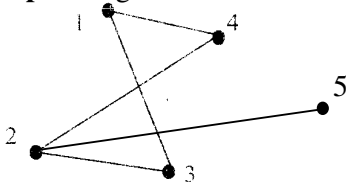
Lanțul $L1=[1, 3, 2, 4]$ este în graful G lanț cu lungimea 3 și extremitățile 1 și 4.

$L2=[5, 2, 4, 1, 3, 2]$ este în graful G lanț cu lungimea 5 și extremitățile 5 și 2.

Observație Dacă $L=[x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{ik}]$, este lanț în graful G , atunci și $L1=[x_{ik}, \dots, x_{i2}, x_{i1}]$, este lanț în graful G .

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **lanț elementar**, în graful G , lanțul $L = [x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{ik}]$, cu proprietatea că oricare două noduri ale sale sunt distincte (altfel spus: printr-un nod nu se trece decât o singură dată).

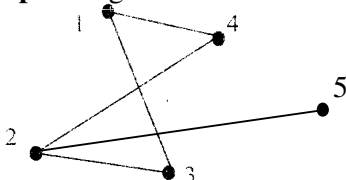
• Exemplu: În graful

lanțul $L1=[1, 3, 2, 4]$ este lanț elementar.

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **lanț neelementar** în graful G lanțul $L=[x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{ik}]$, cu proprietatea că nodurile sale nu sunt distincte două câte două (altfel spus: prin anumite noduri se trece de mai multe ori).

• Exemplu: În graful

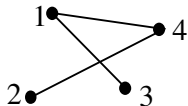

lanțul $L_2 = [5, 2, 4, 1, 3, 2]$ este lanț neelementar (prin 2 s-a trecut de două ori).

Ciclu

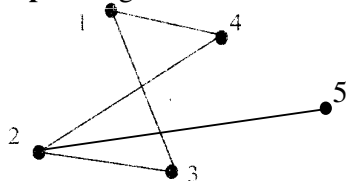
Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **ciclu**, în graful G , lanțul $C = [x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{ik}]$, cu proprietatea că $x_{i1} = x_{ik}$ și **are muchiile diferite două câte două**.

• **Exemplu:** În graful
lanțul $C = [1, 3, 2, 4, 1]$ este ciclu.

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **ciclu elementar**, în graful G , un ciclu cu proprietatea că **oricare două noduri ale sale, cu excepția primului și a ultimului, sunt distincte**.

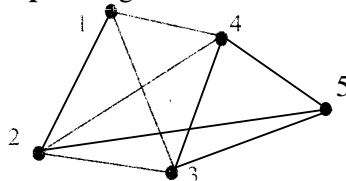
• **Exemplu:** În graful

ciclul $C = [1, 3, 2, 4, 1]$ este ciclu elementar.

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **ciclu neelementar**, în graful G , un ciclu cu proprietatea că **nodurile sale, cu excepția primului și a ultimului, nu sunt distincte**.

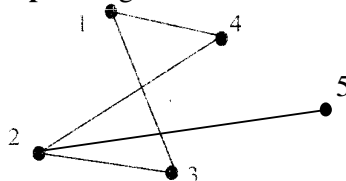
• **Exemplu:** În graful

ciclul $C = [5, 3, 4, 1, 2, 4, 5]$ este ciclu neelementar (prin 4 s-a trecut de două ori).

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Două **cicluri** C_1 și C_2 sunt **egale**, dacă muchiile lor induc același graf parțial al subgrafului generat de vârfurile ce aparțin lui C_1 , respectiv lui C_2 .

• **Exemplu:** În graful

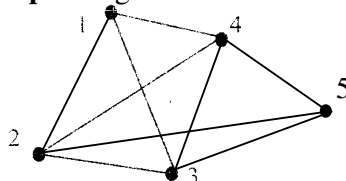
ciclul $C_1 = [1, 3, 2, 4, 1]$ este egal cu ciclul $C_2 = [3, 2, 4, 1, 3]$.

Observație. Un **ciclu** se numește **par**, dacă **lungimea sa este un număr par** și se numește **impar**, dacă **lungimea sa este un număr impar**.

Graf conex

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Graful G se numește **conex** dacă pentru oricare două vârfuri x și y , $x \neq y$, **există un lanț în G de la x la y** .

• **Exemplu de graf conex:**

Graful este conex, deoarece oricare ar fi vârfurile x și y , $x \neq y$, există un lanț în G care să le lege.

• **Exemplu** de graf care nu este conex:

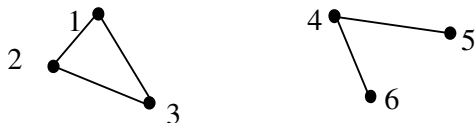
Graful nu este conex, deoarece există două vârfuri, cum ar fi 1 și 4, pentru care nu există nici un lanț în graf care să le lege.

Componentă conexă

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **componentă conexă**, un graf neorientat $G_1=(V_1, M_1)$ care verifică următoarele condiții:

- este **subgraf al grafului G**;
- este **conex**;
- **nu există nici un lanț în G care să lege un nod din V_1 cu un nod din $V-V_1$.**

• **Exemplu:** Fie graful $G=(V, M) : V=\{1,2,3,4,5,6\}, M=\{[1,2], [1,3], [2,3], [4,5], [4,6]\}$

Pentru graful de mai sus, graful $G_1=(V_1, M_1)$ unde: $V_1=\{4,5,6\}$ și $M_1=\{[4,5], [4,6]\}$ este componentă conexă, deoarece:

- este subgraf al grafului G;
- este conex;
- nu există nici un lanț în G care să lege un nod din V_1 , cu un nod din $V-V_1=\{1,2,3\}$,

La fel se poate spune și despre graful $G_2=(V_2, M_2)$ unde: $V_2=\{1,2,3\}$ și $M_2=\{[1,2], [1,3], [2,3]\}$

În concluzie, graful, din figura de mai sus, este format din două componente conexe.

Observație. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. **Graful G este conex** dacă și numai dacă **este format dintr-o singură componentă conexă**.

• **Exemplu** de graf conex (este format dintr-o singură componentă conexă):

Observație. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Pentru a verifica dacă graful este format din una sau mai multe componente conexe se procedează astfel:

- se parcurge graful, prin una din metodele de parcurgere;
- dacă după parcurgere mai există în graf noduri nevizitate, atunci graful este format din mai multe componente conexe, altfel este format dintr-o singură componentă conexă, adică graful este conex.

```
#include <conio.h>
```

```
#include <iostream.h>
```

```
#include <stdio.h>
```

```
int a[20][20];
```

```
int viz[20];
```

```
int i, n, j, pl, m, x, y, ok;
```

```
void parc_adancime(int pl)
```

```
{ int j;
```

```
viz[pl]=1;
```

```
for (i=1; i<=n; i++)
```

```
if ((a[pl][i]==1) && (viz[i]==0))
```

```
parc_adancime(i); }
```

```
void main(){
```

```
cout<<"n m "; cin>>n>>m;
```

```
for (i=1; i<=m; i++)
```

```
{ cout<<"x y"; cin>>x>>y;
```

```
a[x][y]=1; a[y][x]=1; }
```

```
for (i=1; i<=n; i++) viz[i]=0;
```

```
cout<<"dati nodul de plecare :"; cin>>pl;
```

```
parc_adancime(pl);
```

```

ok=0;                                //se verifica daca mai sunt
for (i=1;i<=n;i++)                    //noduri nevizitate
    if (viz[i]==0) ok=1;
if (ok) cout<<"graful este format din mai multe componente conexe";
    else cout<<"graful este conex";
getche( ); }

```

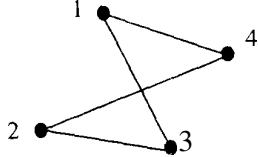
11. Grafuri Hamiltoniene

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **lanț hamiltonian**, în graful G , un **lanț elementar care conține toate vârfurile grafului G .**

• **Exemplu** de lanț hamiltonian:

Fie graful $G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$, $M=\{[1,3], [1,4],[2,3],[2,4],\}$

Reprezentarea sa grafică este:

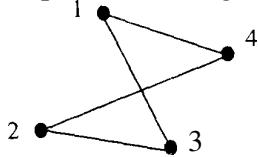
Lanțul $L=1, 3, 2, 4$ este, în graful G , lanț hamiltonian.

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **ciclu hamiltonian**, în graful G , un **ciclu elementar care conține toate vârfurile grafului G .**

• **Exemplu** de ciclu hamiltonian:

Fie graful $G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$ $M=\{[1,3], [1,4], [2,3],[2,4]\}$

Reprezentarea sa grafică este:

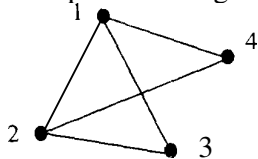
Ciclul $C=1, 3, 2, 4, 1$ este, în graful G , ciclu hamiltonian.

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Graful G este **hamiltonian** dacă conține **cel puțin un ciclu hamiltonian**.

• **Exemplu** de graf hamiltonian:

Graful $G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$ $M=\{[1,2], [1,3], [1,4], [2,3], [2,4]\}$

cu reprezentarea grafică:

este hamiltonian, deoarece conține cel puțin un ciclu hamiltonian; ciclul $C=1, 3, 2, 4, 1$ este, în graful G , ciclu hamiltonian.

Observație. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Ca în graful G să existe un **ciclu hamiltonian**, trebuie ca el să aibă **cel puțin trei vârfuri**.

Teoremă. Graful complet K_n este **graf hamiltonian**.

Demonstrație:

Orice succesiune $x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{in}$; x_{i1} de $n+1$ noduri distincte (excepție fac primul și ultimul) am alege, poate fi privită ca un ciclu hamiltonian, deci graful K_n este hamiltonian.

Teoremă. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Dacă **are $n \geq 3$ noduri** și gradul fiecărui vârf x verifică relația $d(x) \geq n/2$, atunci G este **hamiltonian**.

Problema determinării tuturor ciclurilor hamiltoniene dintr-un graf neorientat.

Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat, cu n vârfuri. Să se determine toate ciclurile hamiltoniene din graful G .

Rezolvare: Problema se rezolvă folosind metoda Backtracking. Pentru rezolvare se vor folosi:

k : variabilă întreagă care reprezintă la al câtelea nod s-a ajuns (al doilea, al treilea...)

x : vector cu componente întregi cu proprietatea: x_k : reprezintă al k -lea nod din ciclu.

Observație. Pentru a evita parcurgerea unui drum de 2 ori se va recurge la strategia de a atribui lui x , valoarea 1, adică toate ciclurile să plece de la primul nod: din acest motiv $x_k \in \{2, \dots, n\}$ pentru $k \in \{2, \dots, n\}$. În concluzie, a rezolva problema înseamnă a determina vectorii:

$x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$

unde $x_1 = 1$ și $x_k \in \{2, \dots, n\}$ pentru $k \in \{2, \dots, n\}$

Tabla va arăta astfel:

k	n	2	3		n-1	n
		2	3		n-1	n
		...	...		...	...
		2	3		n-1	n
		2	3		n-1	n
		1				
		x _k				n

Pentru reprezentarea grafului în program se va folosi matricea de adiacență, definită astfel:

$a_{i,j} = 1$, dacă există muchie între nodurile i și j ;

$a_{i,j} = 0$, dacă nu există muchie între nodurile i și j .

Exemplu: Pentru graful de mai jos

matricea de adiacență se definește astfel:

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Concluzii:

1. Între nodurile k și i , există muchie dacă $a_{k,i} = 1$ (și $a_{i,k} = 1$), deci între nodurile x_k și x_j există muchie dacă $a[x_k][x_i] = 1$ (și $a[x_i][x_k] = 1$).

2. Nodul x_k trebuie să fie diferit de nodul x_i , pentru $i = 1 \dots k-1$.

3. Nodul x_n trebuie să fie legat prin muchie de nodul x_1 adică $a[x_n][x_1] = 1$

* Comentarii la procedura Valid:

Trebuie verificat că:

1. există muchie între nodurile x_{k-1} și x_k , adică trebuie verificat că $a[x_{k-1}][x_k] = 1$;

2. nodul x_k este diferit de toate nodurile prin care s-a trecut, adică:

$x_k \neq x_i$ pentru $i = 1 \dots k-1$.

3. dacă s-a ajuns la al n -lea nod din ciclu, trebuie să existe muchie între acesta primul nod, adică: dacă

$k = n$ atunci $a[x_k][x_1] = 1$

```
#include <conio.h>
```

```
#include <iostream.h>
```

```
#include <stdio.h>
```

```
typedef int sir[20];
```

```
sir x;
```

```
int i, k, n;
```

```
int as, ev;
```

```
int a[20][20];
```

```
void succ(sir x, int k, int &as)
```

```
{ if (x[k]<n)
```

```
{ as=1;
```

```
x[k]=x[k]+1;}
```

```

    else as=0;}
void valid( sir x, int k, int &ev)
{ev=1 ;
if (a[x[k-1]][x[k]]==0)      dacă nu există drum între  $x_{k-1}$  și  $x_k$ 
    ev=0;
    else
        {for (i=1;i=k-l;i++)
            if (x[i]==x[k]) ev=0;
            if ((k==n) && (a[x[n]][x[1]]==0)) ev=0;}
}
void afis(sir x, int k)
{int i;
for (i=1;i<=k;i++)
    cout<<x[i]<<" ";
    cout<<x[1]<<" "; cout<<endl;}
void main() {
cout<<"n= "; cin>>n;
for (i=1;i<=n-l;i++)
    for (j=i+1;j<=n;j++)
        {cin>>a[i][j];
        a[j][i]=a[i][j]; }
x[1]=1;
k=2;
x[k]=1;      priviți tabla
while (k>1){
    do {succ(x,k,as);
        if (as)      valid(x,k,ev);
    } while (as && !ev);
    if (as)
        if (k==n) afis(x,k);
        else
            {k=k+ 1;
            x[k]=1;}
    else k=k-l;
}
getch();}

```

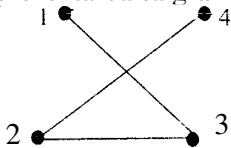
12. Grafuri Euleriene

Definiție. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Se numește **lanț eulerian**, în graful G , un lanț care conține toate muchiile grafului G , fiecare muchie apărând în lanț o singură dată.

• **Exemplu** de lanț eulerian:

Fie graful $G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$ $M=\{[1,3],[2,3],[2,4]\}$

Reprezentarea sa grafică este:

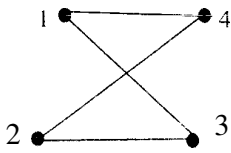
Lanțul $L=[1, 3, 2, 4]$ este, în graful G , lanț eulerian.

Definiție. Fie $G=(V,M)$ un graf neorientat. Se numește **ciclu eulerian**, în graful G , un ciclu care conține toate muchiile grafului G , fiecare muchie apărând în ciclu o singură dată.

• **Exemplu** de ciclu eulerian:

Fie graful $G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$ $M=\{[1,3], [1,4], [2,3], [2,4]\}$

Reprezentarea sa grafică este:

Ciclul $C = [1, 3, 2, 4, 1]$ este, în graful G , ciclu eulerian.

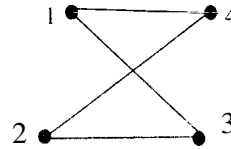
Teoremă. Fie $G=(V, M)$ un graf neorientat. Graful G , fără vârfuri izolate, este eulerian dacă și numai dacă este conex și gradele tuturor vârfurilor sale sunt numere pare.

• **Exemplul 1.**

Fie graful $G=(V, M)$ unde: $V=\{1,2,3,4\}$

$M=\{ [1,3], [1,4], [2,3], [2,4] \}$

Reprezentarea sa grafică este:

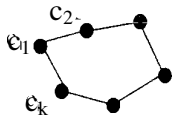
este graf eulerian, deoarece verifică condițiile teoremei anterioare, adică:

- nu are vârfuri izolate;
- este conex;
- gradele tuturor vârfurilor sunt numere pare.

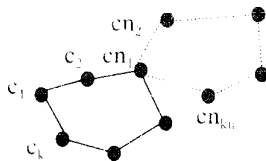
Definiție. Un graf care conține cel puțin un **ciclu eulerian** se numește **graf eulerian**.

Algoritmul de determinare a unui ciclu eulerian într-un graf neorientat.

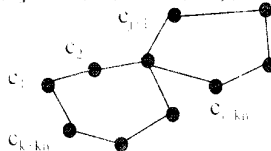
Pas 1. Se determină ciclul $C=(c_1, c_2, \dots, c_k, c_1)$, unde $c_1=1$.

Pas 2. Se caută, printre nodurile ciclului determinat la pasul anterior, un nod pentru care mai există muchii incidente cu el neluate încă. Fie acesta c_j construim ciclul $C_n=(cn_1, cn_2, \dots, cn_k, cn_1)$, unde $cn_i=c_j$ cn - ciclu nou

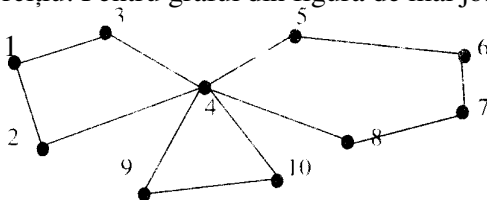

Pas 3. Ciclul determinat la pasul 2 se "concatenează" la ciclul C , obținându-se astfel ciclul $C=(c_1, c_2, \dots, c_j, c_{j+1}, \dots, c_{j+kn-1}, \dots, c_{k+kn}, c_1)$, figurat mai jos:

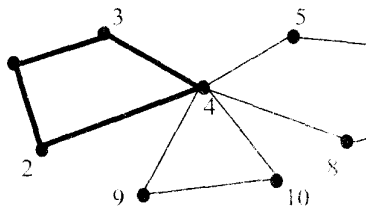
Pas 4. Dacă nu s-au ales toate muchiile, se reia pasul 2.

• **Exercițiu:** Pentru graful din figura de mai jos, să se determine un ciclu eulerian.

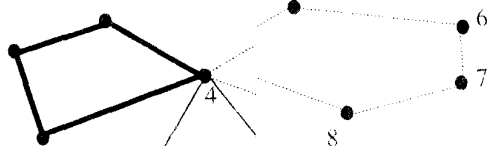

Rezolvare:

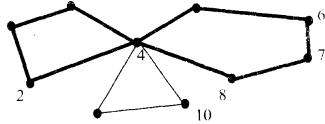
Pas 1. Se determină un ciclu plecând de la nodul 1; fie acesta: $C=(1, 3, 4, 2, 1)$ (priviți figura).

Pas2. Se caută, printre nodurile ciclului determinat la pasul anterior, un nod pentru care mai există muchii incidente cu el neluate încă; fie acesta nodul 4 -1. Construim ciclul C_n , plecând de la acest nod: $C_n = (4, 5, 6, 7, 8, 4)$

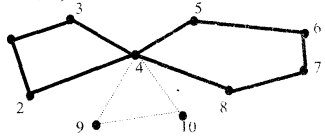

Pas3. Ciclul determinat la pasul 2 se "concatenează" la ciclul C, obținându-se astfel ciclul: $C = (1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 4, 2, 1)$

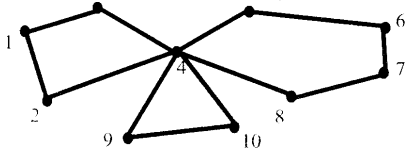

Pas4. Deoarece mai sunt muchii neluate încă, se reia pasul 2.

Pas2. Se caută, printre nodurile ciclului determinat până în prezent, un nod pentru care mai există muchii incidente cu el neluate încă; acesta este nodul 4. Construim ciclul C_n , plecând de la acest nod: $C_n = (4, 9, 10, 4)$.

Pas 3. Ciclul determinat la pasul 2 se "concatenează" la ciclul C, obținându-se astfel ciclul: $C = (1, 3, 4, 9, 10, 4, 5, 6, 7, 8, 4, 2, 1)$.

programul de determinare a unui ciclu eulerian într-un graf neorientat.

```
#include <iostream.h>
#include<conio.h>
#include<stdio.h>
typedef int mut[20][20];
typedef int sir[20];
int a[20][20];
sir viz, c, cn, gr;
int i, k, j, n, kn, poz, m, eulerian, x, y;
int grad(int i)
{ int s, j;
s=0;
for (j=1;j<=n;j++) s=s+a[i][j];
return s;}
int varf_izolate()
{ int i, ok;
ok=0;
for (i=1; i<=n; i++)
    if (grad(i)==0) ok=1;
return ok;}
int grade_pare()
{ int i, ok;
```

```

ok=1;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i)%2!=0) ok=0;
return ok;}
void adancime(int i )
{ int j;
viz[i]=1;
for (j=1;j<=n;j++)
    if ((viz[j]==0) && (a[i][j]==1)) adancime(j);}
int conex()
{int i, ok;
    for (i=1;i<=n;i++) viz[i]=0;
adancime(1);
ok=1;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (viz[i]==0) ok= 0;
return ok;}
void main( )
{ clrscr( );
cout<<"m="; cin>>m;
cout<<"n="; cin>>n;
for (i=1;i<=m;i++)
{ cout<<"x y"; cin>>x>>y;
a[x][y]=a[y][x]=1;}
for (i=1;i<=n;i++) gr[i]=grad(i);
eulerian=(!varf_izolate()) && grade_pare()&&conex();
if (!eulerian) cout<<"graful nu este eulerian";
else
    {c[1]=1;
k=1;
do{
    for (j=1;j<=n;j++)
        if (a[c[k]][j]==1)
            {k=k+1;
c[k]=j;
gr[c[k]]=gr[c[k]]-1;
gr[c[k-1]]=gr[c[k-1]]-1;
a[c[k-1]][c[k]]=0;
a[c[k]][c[k-1]]=0;
break;}
    }while (c[k]!=1);
while (k-1<m){
    for (j=1;j<=k-1;j++)
        if (gr[c[j]]>0) { cn[1]=c[j];
poz= j;
break;}

kn=1;
do{
    for (j=1;j<=n;j++)
        if (a[cn[kn]][j]==1)
            { kn=kn+1;
cn[kn]=j;
gr[cn[kn]]=gr[cn[kn]]-1 ;
gr[cn[kn-1]]=gr[cn[kn-1]]-1;
a[cn[kn-1]][cn[kn]]=0;

```

```

m=12
n=10
x y1 2
x y2 4
x y1 3
x y3 4
x y4 5
x y5 6
x y6 7
x y7 8
x y8 4
x y4 9
x y4 10
x y9 10
1 2 4 9 10 4 5 6 7 8 4 3 1

```

```

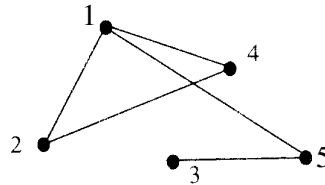
        a[cn[kn]][cn[kn-1]]=0;
        break;}
    }while (cn[kn]!=cn[1]);
    for (j=k;j>=poz;j--) c[j+kn-1]=c[j] ;
    for (j=1 ;j<=kn-1;j++) c[poz+j]=cn[j+1];
    k=k+kn-1;
}
}
for (i=1;i<=k;i++)
cout<<c[i]<<" ";
getche(); }

```

Probleme

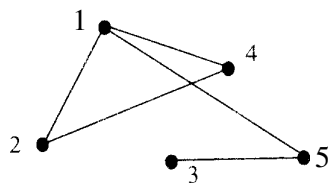
1. Noțiunea de graf neorientat

1. Să se precizeze dacă rețelei de circulație din orașul dumneavoastră i se poate asocia un graf neorientat; în caz afirmativ, să se definească graful corespunzător.
2. Având la dispoziție un grup de n persoane, $n \in \mathbb{N}^*$, să se precizeze dacă i se poate asocia un graf neorientat; în caz afirmativ, să se definească graful corespunzător.
3. Având la dispoziție o hartă cu n țării, $n \in \mathbb{N}^*$, să se precizeze dacă i se poate asocia un graf neorientat; în caz afirmativ, să se definească graful corespunzător.
4. Având la dispoziție toate stelele, să se precizeze dacă li se poate asocia un graf neorientat; justificați răspunsul.
5. Pentru graful reprezentat în figura de mai jos
 - a) precizați mulțimea nodurilor;
 - b) precizați mulțimea muchiilor;
 - c) dați exemple de noduri adiacente;
 - d) pentru fiecare muchie precizați extremitățile sale;
 - e) dați exemple de muchii incidente.

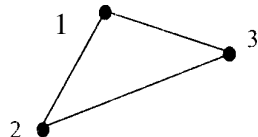

2. Noțiunea de graf parțial

1. Să se determine două grafuri parțiale ale grafului de mai jos:

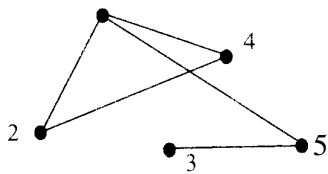
2. Să se determine toate grafurile parțiale ale grafului de mai jos:

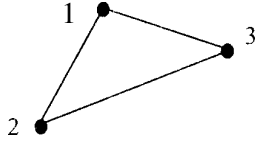
3. Fie G un graf neorientat, cu n vârfuri și m muchii. Să se determine numărul grafurilor parțiale ale grafului G .
4. Se citesc din 2 fișiere text informații despre 2 grafuri neorientate: pe prima linie numărul de noduri și de pe următoarele rânduri, matricea de adiacență. Să se verifice dacă graful reținut în cel de-al doilea fișier este graf parțial al grafului reținut în primul fișier
5. Se citesc dintr-un fișier informațiile despre graful neorientat: de pe prima linie numărul de noduri n și eticheta unui nod x , și apoi, de pe următoarele rânduri, matrice de adiacență a grafului. Să se afișeze într-un alt fișier text informațiile despre graful parțial obținut prin eliminarea tuturor muchiilor care au extremități un nod cu gradul par și nodul x .

3. Noțiunea de subgraf

1. Să se determine două subgrafuri ale grafului de mai jos:

2. Să se determine toate subgrafurile grafului de mai jos:

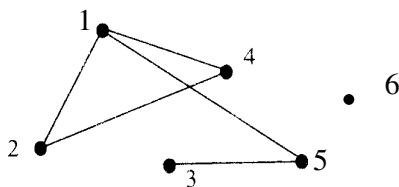

3. Fie G un graf neorientat, cu n vârfuri și m muchii. Să se determine numărul subgrafurilor grafului G .

4. Se citesc din 2 fișiere informațiile despre 2 grafuri neorientate: de pe prima linie numărul de noduri n și apoi, de pe următoarele rânduri, matricea de adiacență a grafului. În fișierul al doilea pe ultimul rând după matricea de adiacență, este memorat un șir ce reprezintă etichetele nodurilor. Să se verifice dacă graful 2 este subgraf al grafului 1.

4. Gradul unui vârf

1. Fiind dat graful de mai jos, să se determine pentru fiecare vârf în parte gradul său; să se precizeze vârfurile terminale și vârfurile izolate.

2. Să se demonstreze că orice graf G , cu $n \geq 2$ noduri, conține cel puțin două vârfuri care au același grad.

3. Să se verifice dacă există grafuri cu 5 noduri pentru care:

a) șirul gradelor vârfurilor sale este: 1,2,3,0,5

b) șirul gradelor vârfurilor sale este: 1,2,3,4,1

4. Fie graful G , cu n vârfuri și m muchii, astfel încât să fie îndeplinită relația:

$$m > \frac{(n-1)(n-2)}{2}$$

Să se demonstreze că G nu are vârfuri izolate.

5. Fie G un graf neorientat, cu n vârfuri și m muchii, reprezentat prin matricea de adiacență. Să se realizeze programe, în C/C++, care:

a) afișează gradele tuturor vârfurilor;

b) afișează vârfurile de grad par;

c) afișează vârfurile izolate;

d) afișează vârfurile terminale;

e) verifică dacă graful are vârfuri izolate;

f) verifică dacă graful are vârfuri terminale;

g) verifică dacă graful are vârfuri interioare (nu sunt nici izolate nici terminale);

h) verifică dacă graful are toate vârfurile izolate;

i) verifică dacă graful are toate vârfurile interioare (nu sunt nici izolate nici terminale);

j) afișează gradul unui vârf dat;

k) afișează vecinii unui nod dat, vf ;

l) verifică dacă un vârf dat este terminal, izolat sau interior;

m) afișează gradul cel mai mare și toate vârfurile care au acest grad

n) afișează frecvența vârfurilor:

izolate : n_1

terminale : n_2

interioare : n_3

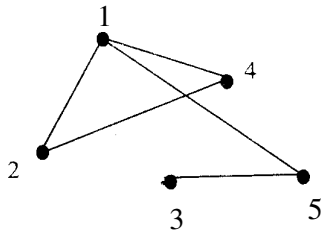
o) fiind dat șirul $g_1, \dots, g_n$, să se verifice dacă poate reprezenta șirul gradelor vârfurilor în această ordine;

p) fiind dat șirul $g_1, \dots, g_n$, să se verifice dacă poate reprezenta șirul gradelor vârfurilor (nu neapărat în această ordine).

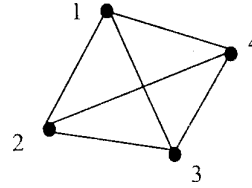
5. Graf complet

1. Fiind date grafurile de mai jos, să se precizeze care dintre ele este complet și să se justifice răspunsul.

a)

b)

2. Pentru grafurile K_3 și K_5 :

- să se precizeze gradul fiecărui vârf;
- să se precizeze numărul de muchii;
- să se realizeze o reprezentare grafică.

3. Fie graful G , cu n vârfuri, dat prin matricea de adiacență. Să se realizeze un subprogram care precizează dacă graful este complet, astfel:

- făcând o analiză asupra nodurilor;
- făcând o analiză asupra muchiilor.

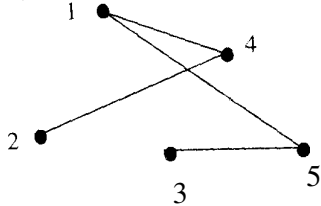
4. Fie graful G , cu n vârfuri, dat prin matricea de adiacență. Să se realizeze subprograme care precizează:

- câte muchii mai trebuie adăugate pentru a deveni complet;
- între ce noduri mai trebuie adăugate muchii astfel încât graful să devină complet.

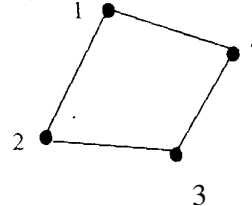
6. Graf bipartit

1. Fiind date grafurile de mai jos, să se precizeze care dintre ele este bipartit și să se justifice răspunsul.

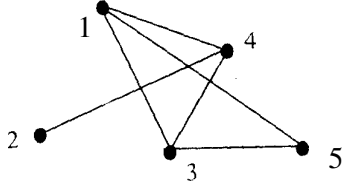
a)

b)

2. Ce muchie trebuie eliminată din graful prezentat mai jos astfel încât să devină bipartit?

3. Fie graful bipartit G , fără vârfuri izolate, dat prin matricea de adiacență. Să se realizeze un program care determină mulțimile V_1 și V_2 despre care se vorbește în definiție.

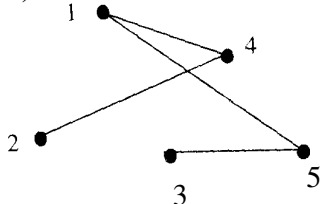
4. Fie graful G cu n vârfuri, dat prin matricea de adiacență. Să se realizeze un program care precizează dacă graful este bipartit.

5. Sa se genereze toate grafurile neorientate bipartite complete cu n noduri.

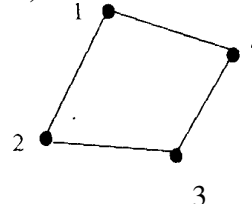
7. Graf bipartit complet

1. Fiind date grafurile de mai jos să se precizeze care dintre ele este bipartit complet și să se justifice răspunsul.

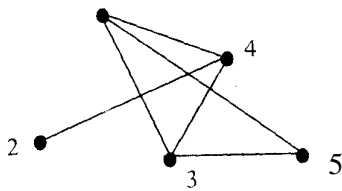
a)

b)

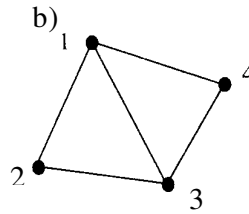
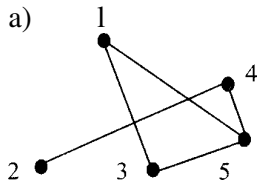
2. Ce muchie trebuie adăugată în graful prezentat mai jos astfel încât să devină bipartit complet:

3. Fie graful G , cu n vârfuri reprezentate $\{1 \dots n\}$. Presupunând că graful este bipartit complet, astfel încât $|V_1| = p$, cu $p < n$ și $V_1 = \{1, \dots, p\}$ să se construiască matricea de adiacență.
4. Fie graful G , cu n vârfuri reprezentate $\{1 \dots n\}$. Presupunând că graful este bipartit complet și că V_1 este formată din nodurile reprezentate prin numere pare, să se construiască matricea de adiacență.
5. Să se determine numărul total de grafuri bipartite complete cu n vârfuri date.

8. Reprezentarea grafurilor

1. Fiind date grafurile de mai jos

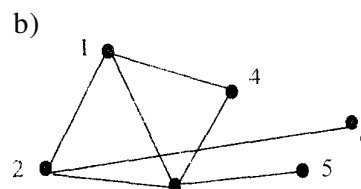
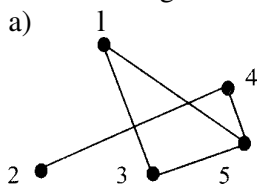

să se precizeze pentru fiecare in parte:

1. matricea de adiacență
2. listele de adiacență
3. șirul muchiilor
2. Fiind dată o matrice pătratică de ordin n , să se precizeze dacă poate fi considerată matricea de adiacență a unui graf neorientat cu n vârfuri.
3. Să se determine numărul total de grafuri neorientate care au vârfurile $\{1, \dots, n\}$.
4. Să se realizeze un program care generează matricele de adiacență ale tuturor grafurilor neorientate cu vârfurile $\{1, \dots, n\}$.
5. Să se realizeze un program în C++ care, fiind date matricele de adiacență A_1 și A_2 de dimensiune n , verifică dacă matricea A_2 poate reprezenta un graf partial al grafului reprezentat de matricea A_1 .
6. Să se realizeze un program în C++ care să verifice dacă un graf este pentru alt graf subgraf.
7. Să se realizeze un program care generează toate grafurile bipartite complete cu n vârfuri.
8. Fie G un graf neorientat, cu n vârfuri și cu muchiile $m_1, m_2, \dots, m_p$. Să se realizeze un program, în C++, care determină toate grafurile parțiale ale lui G .
9. Fie G un graf neorientat, cu vârfurile $1, 2, \dots, n$, dat prin matricea de adiacență. Să se realizeze un program în C++ care determină toate subgrafurile lui G .
10. Fiind dat un grup de persoane, reprezentate prin numere de la 1 la n , și precizându-se relațiile de simpatie astfel: pentru fiecare persoană i , se citesc numerele de ordine ale persoanelor pe care aceasta le simpatizează (numerele se dau pe aceeași linie separate prin spații), să se precizeze dacă în grupul de persoane amintit, toate simpatiile sunt reciproce.
11. Să se realizeze un program care permite desenarea unui graf neorientat cu n vârfuri și m muchii, cunoscându-se lista muchiilor.

9. Parcurgerea grafurilor

1. Fiind date grafurile de mai jos:

să se precizeze, pentru fiecare în parte, lista nodurilor obținută în urma parcurgerii:

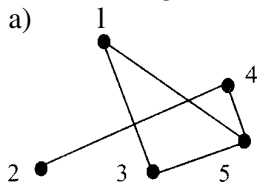
- în lățime;
- în adâncime.

2. Fie G un graf, cu n noduri și m muchii. Precizându-se un nod, de exemplu nodul 1, să se realizeze un program care afișează toate nodurile accesibile din acest nod.

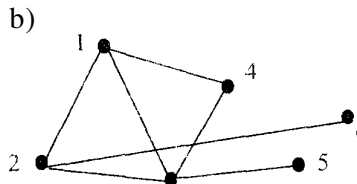
10. Conexitate

1. Fiind date grafurile de mai jos:

a)

b)

să se precizeze pentru fiecare în parte un lanț, un lanț de lungime 4, un lanț elementar, un ciclu, un ciclu elementar, două cicluri egale.

2. Fie G un graf neorientat, cu n noduri și m muchii. Precizându-se două noduri n_p (nodul de plecare) și n_s (nodul de sosire), să se determine toate lanțurile elementare care le admit ca extremități.

3. Fiind dat un graf neorientat, cu n noduri și m muchii să se determine toate lanțurile elementare care au cea mai mare lungime.

4. Să se realizeze un program care, fiind dat un graf neorientat, verifică dacă conține un ciclu de lungime

5. Să se realizeze un program care, fiind dat un graf neorientat, afișează toate ciclurile elementare de lungime p , plecând de la nodul 1.

6. Să se realizeze un program care, fiind dat un graf neorientat, determină câte componente conexe are.

7. Să se realizeze un program care, fiind dat un graf neorientat, determină toate componentele conexe ale sale.

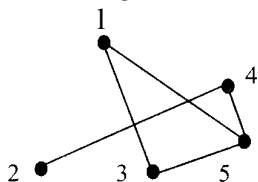
8. Să se realizeze un program care, fiind dat un graf neorientat, determină toate perechile de vârfuri între care există cel puțin un lanț.

9. Speologii au cercetat n culoare subterane, pentru a stabili dacă aparțin aceleiași peșteri. Prin tehnici specifice de curenți de aer și de colorare a cursurilor de apă, a fost demonstrată existența unor canale de legătură între mai multe culoare. Precizându-se perechile de culoare între care au fost stabilite legături, să se afle dacă sistemul de culoare aparține unei singure peșteri.

10. Într-un grup de n persoane, se precizează perechi de persoane care se consideră prietene. Folosind principiul că "prietenu prietenului meu mi-e prieten", să se determine grupurile cu un număr maxim de persoane între care se pot stabili relații de prietenie, directe sau indirecte.

11. Cicluri Hamiltoniene

1. Pentru grafurile de mai jos; să se dea exemplu de un lanț și de un ciclu hamiltonian.

2. Să se realizeze un program care pentru un graf dat verifică dacă satisface condițiile teoremei prezentate în secțiunea 11.

3. Să se arate că numărul ciclurilor hamiltoniene ale grafului K_n cu $n \geq 3$, este $\frac{(n-1)!}{2}$

4. Să se arate că numărul ciclurilor elementare ale grafului K_n cu $n \geq 3$, este $\frac{1}{2} \sum_{k=3}^n \frac{n(n-1) \dots (n-k+1)}{k}$

5. Să se realizeze un program care pentru un graf dat verifică dacă este hamiltonian.

6. La curtea regelui Artur s-au adunat $2n$ cavaleri și fiecare dintre ei are printre cei prezenți cel mult $n-1$ dușmani. Arătați că Merlin, consilierul lui Artur, poate să-i așeze pe cavaleri, la o masă rotundă, în așa fel încât nici unul dintre ei să nu stea alături de vreun dușman de-al său.
7. Se consideră n persoane. Fiecare are printre cei prezenți cel mult $n/2$ dușmani. Să se determine toate posibilitățile de așezare a acestora la o masă rotundă astfel încât nici unul dintre ei să nu stea lângă un dușman al său.
8. La un cenacul literar sunt invitați un număr de n elevi, identificați cu $1...n$, de la L licee, identificate $1...L$. Să se determine toate modalitățile de așezare a acestora la o masă rotundă astfel încât să nu fie doi elevi de la același liceu vecini.

1. Noțiunea de graf neorientat

Problema 1

Răspunsul este afirmativ (Da). Definim graful neorientat asociat rețelei astfel:

- mulțimea nodurilor este mulțimea intersecțiilor dintre străzi și a capetelor de străzi (la ieșirea din oraș); este mulțime finită și nevidă
- mulțimea muchiilor este mulțimea bucăților de stradă dintre două intersecții sau dintre o intersecție și un capăt de stradă (la ieșirea din oraș).

Problema 2

Răspunsul este afirmativ (Da). Definim graful neorientat asociat astfel:

- mulțimea nodurilor este mulțimea persoanelor (este mulțime finită și nevidă);
- muchia dintre nodurile x și y se definește ca fiind reprezentarea ideii "persoanele x și y se cunosc" (pot exista nenumărate definiții; dați și altele).

Problema 3

Răspunsul este afirmativ (Da). Definim graful neorientat asociat astfel:

- mulțimea nodurilor este mulțimea țărilor (este mulțime finită și nevidă);
- muchia dintre nodurile x și y se definește ca fiind reprezentarea ideii "din țara x se poate ajunge în țara y , cu avionul" (pot exista nenumărate definiții).

Problema 4

Dacă admitem că există o infinitate de stele: Răspunsul este negativ (Nu), deoarece mulțimea nodurilor trebuie să fie, conform definiției, finită (și nevidă).

Dacă admitem ca stelele sunt într-un număr finit: Răspunsul este pozitiv (Da) și putem defini graful neorientat asociat lor astfel:

- mulțimea nodurilor este mulțimea stelelor (este mulțime finită și nevidă);
- muchia între nodurile x și y se definește ca fiind reprezentarea ideii "de pe steaua x se poate vedea steaua y " (pot exista nenumărate definiții).

Problema 5

- $V = \{1, 2, 3, 4, 5\}$;
- $M = \{[1,2], [1,4], [1,5], [2,4], [3,5]\}$;
- Nodul 1 este adiacent cu nodul 5; ...
- $[1,2] : 1 \text{ și } 2; [1,4] : 1 \text{ și } 4; [1,5] : 1 \text{ și } 5; [2,4] : 2 \text{ și } 4; [3,5] : 3 \text{ și } 5$; e) $[1,2]$ și $[1,4]$; $[2,4]$ și $[1,4]$; ...

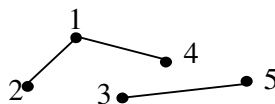
2. Noțiunea de graf parțial

Problema 1

Cele două grafuri parțiale vor fi reprezentate prin desen în figurile de mai jos: Primul graf parțial (se elimină muchiile $[1,5], [2,4]$)

$$V_1 = \{1, 2, 3, 4, 5\}$$

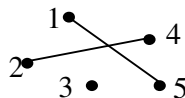
$$M_1 = \{[1,5], [1,4], [3,5]\}$$

Al doilea graf parțial (se elimină muchiile $[1,2], [1,4], [3,5]$;)

$$V_1 = \{1, 2, 3, 4, 5\}$$

$$M_1 = \{[1,5], [2,4]\}$$

Problema 2

Grafurile parțiale, care se obțin plecând de la graful din enunț, sunt în număr de:

1 dacă se elimină 0 muchii C_3^0
 3 dacă se elimină o muchiile C_3^1
 3 dacă se elimină două muchii C_3^2
 1 dacă se elimină toate muchiile C_3^3
 deci, în total, $1+3+3+1=8$ grafuri parțiale.

Problema 3

Având în vedere că: "un graf parțial al grafului număr oarecare de muchii", putem scrie:
 Numărul total al grafurilor parțiale ale grafului G , este suma dintre numărul grafurilor parțiale care se obțin:

prin eliminarea unui număr de 0 muchii: C_m^0

prin eliminarea unui număr de 1 muchii: C_m^1

prin eliminarea unui număr de 2 muchii: C_m^2

.....

prin eliminarea unui număr de $m-1$ muchii: C_m^{m-1}

prin eliminarea unui număr de m muchii: C_m^m

prin adunare se obține: $C_m^0 + C_m^1 + C_m^2 + \dots + C_m^{m-1} + C_m^m = 2^m$

Observație. Suma de mai sus se calculează astfel:

În relația $C_m^0 + C_m^1 x^1 + C_m^2 x^2 + \dots + C_m^{m-1} x^{m-1} + C_m^m x^m = (1+x)^m$ se înlocuiește x cu valoarea 1.

Problema 4

Se citesc din 2 fișiere text informații despre 2 grafuri neorientate: pe prima linie numărul de noduri și de pe următoarele rânduri, matricea de adiacență. Să se verifice dacă graful reținut în cel de-al doilea fișier este graf parțial al grafului reținut în primul fișier.

Rezolvare:

Se verifică dacă cele 2 grafuri au același număr de noduri și dacă graful $G2$ nu conține muchii care nu există în graful $G1$. Matricile de adiacență ale celor 2 grafuri au dimensiunea n , respectiv m . Funcția `grafp()` verifică dacă $G2$ este graf parțial al grafului $G1$.

```
#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <fstream.h>
int a1[20][20], a2[20][20], i, j, n, m;
ifstream f1("gp1.txt");
ifstream f2("gp2.txt");
int grafp()
{if(m!=n) return 0;
  else for(i=1; i<=n; i++)
    for(j=1; j<=m; j++)
      if(a2[i][j]==1 && a1[i][j]==0)
        return 0;
  return 1;}
void main()
{
  clrscr();
  f1>>n;
  for (i=1; i<=n; i++)
    for (j=1; j<=n; j++)
      f1>>a1[i][j]; f1.close();
  f2>>m;
  for (i=1; i<=m; i++)
    for (j=1; j<=m; j++)
```

```
f2>>a2[i][j]; f2.close();
if(grafp()) cout<<"este graf partial";
else cout<<"nu este graf partial";
getche();}
```

```
gp1.txt
4
0 1 0 1
1 0 1 0
0 1 0 0
```

1 0 0 0

gp2.txt

0 1 0 1

1 0 0 0

0 0 0 0

1 0 0 0

Problema 5.

Se citesc dintr-un fișier informațiile despre graful neorintat: de pe prima linie numărul de noduri n și eticheta unui nod x , și apoi, de pe următoarele rânduri, matrice de adiacență a grafului. Să se afișeze într-un alt fișier text informațiile despre graful pațial obținut prin eliminarea tuturor muchiilor care au extremități un nod cu gradul par și nodul x .

Rezolvare:

În vectorul v se rețin nodurile de grad par.

```
#include <conio.h>
```

```
#include <iostream.h>
```

```
#include <fstream.h>
```

```
int a[20][20],v[20],i,j,n,m,x;
```

```
ifstream f1("gp3.txt");
```

```
ofstream f2("gp4.txt");
```

```
int grad(int i)
```

```
{ int j,g=0;
```

```
for(j=1;j<=n;j++) g=g+a[i][j];
```

```
return g;}
```

```
void graf_partial()
```

```
{int i,k=0;
```

```
for(i=1;i<=n;i++)
```

```
if(grad(i)%2==0) {k++; v[k]=i;}
```

```
for(i=1;i<=k;i++)
```

```
if(a[v[i]][x]==1) {a[v[i]][x]=0; a[x][v[i]]=0;}}
```

```
void scrie()
```

```
{ int i,j;
```

```
f2<<n<<" "<<endl;
```

```
for (i=1;i<=n;i++)
```

```
for (j=1;j<i;j++)
```

```
if(a[i][j]==1) f2<<i<<" "<<j<<endl;
```

```
f2.close();}
```

```
void main()
```

```
{
```

```
f1>>n>>x;
```

```
while(f1>>i>>j)
```

```
a[i][j]=a[j][i]=1;
```

```
f1.close();
```

```
graf_partial();
```

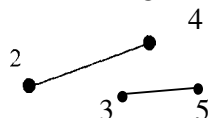
```
scrie();}
```

3. Noțiunea de subgraf

Problema 1

Cele două subgrafuri vor fi reprezentate prin desen în figurile de mai jos:

Primul subgraf (se elimină nodul 1 (odată cu el și muchiile incidente [1,2], [1,4], [1,5]))

Al doilea subgraf (se elimină nodul 4 (odată cu el și muchiile incidente [1,4], [2,4]))

gp3.txt

7 6

1 2

1 3

1 4

2 3

2 5

3 5

3 6

5 6

6 7

gp4.txt

7

2 1

3 1

3 2

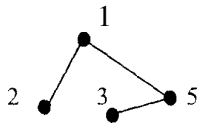
4 1

5 2

5 3

6 5

7 6

Problema 2

Subgrafurile care se obțin plecând de la graful din enunț sunt în număr de:

1 dacă se elimină 0 noduri C_3^0

3 dacă se elimină 1 nod C_3^1

3 dacă se elimină două noduri C_3^2

deci, în total $1+3+3=7$ subgrafuri.

Atenție! Toate nodurile nu se pot elimina pentru că s-ar obține un graf cu mulțimea vârfurilor vidă (acest lucru nu este permis de definiție).

Problema 3

Având în vedere că: un subgraf al grafului G se obține prin eliminarea unui număr oarecare de noduri (diferit de numărul total de noduri ale grafului), putem scrie:

Numărul total al subgrafurilor grafului G este suma dintre numărul subgrafurilor care se obțin:

prin eliminarea unui număr de 0 noduri: C_n^0

prin eliminarea unui număr de 1 noduri: C_n^1

prin eliminarea unui număr de 2 noduri: C_n^2

.....

prin eliminarea unui număr de $n-1$ noduri: C_n^{n-1}

prin adunare se obține: $C_n^0 + C_n^1 + C_n^2 + \dots + C_n^{n-1} = 2^n - 1$

Problema 4

Se citesc din 2 fișiere informațiile despre 2 grafuri neorientate: de pe prima linie numărul de noduri n și apoi, de pe următoarele rânduri, matrice de adiacență a grafului. În fișierul al doilea pe ultimul rând după matricea de adiacență, este memorat un sir ce reprezintă etichetele acestor noduri. Să se verifice dacă graful 2 este subgraf al grafului 1.

```
#include<iostream.h>
#include<conio.h>
#include<fstream.h>
int n,m,i,j, a1[10][10],a2[10][10],v[10];
ifstream f1("sg1.txt");
ifstream f2("sg2.txt");
int subgraf()
{if(m>n) return 0;
else
{for (i=1;i<=m;i++) if(v[i]>n) return 0;
for (i=1;i<=m;i++)
for (j=1;j<=m;j++)
if(a2[i][j]!=a1[v[i]][v[j]]) return 0;}
return 1;}
void main()
{f1>>n;
for (i=1;i<=n;i++)
for (j=1;j<=n;j++) f1>>a1[i][j];
f1.close();
f2>>m;
for (i=1;i<=m;i++)
for (j=1;j<=m;j++) f2>>a2[i][j];
```

```
for (i=1;i<=m;i++) f2>>v[i];
f2.close();
if(subgraf()) cout<<"este subgraf";
else cout<<"nu este subgraf";
getch();}
```

```
sg1.txt
4
0 1 1 1
1 0 1 0
```

1 1 0 1
1 0 1 0

sg2.txt
3

0 1 1
1 0 1
1 1 0
1 2 3

4. Gradul unui vârf

Problema 1

$d(1)=3$; $d(3)=1$; $d(5)=2$; 3 este vârf terminal;
 $d(2)=2$; $d(4)=2$; $d(6)=0$; 6 este vârf izolat;

Problema 2

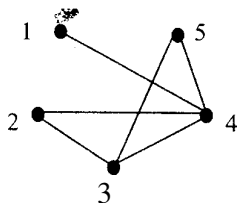
Fie $V=\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$. Presupunem că graful nu conține două vârfuri care să aibă același grad, deci $d(x_i) \neq d(x_j)$ pentru $i \neq j$ și $d(x_i) \in \{0, 1, \dots, n-1\}$ pentru $i=1 \dots n$. În concluzie, șirul gradelor vârfurilor coincide cu $\{0, 1, \dots, n-1\}$ făcând eventual abstracție de ordine (presupunem de exemplu : $d(x_1)=0, d(x_2)=1, \dots, d(x_n)=n-1$). Deci, așa cum se vede și în exemplul prezentat între paranteze, există un vârf care are gradul 0, adică nu este legat de nici un vârf, și un vârf care are gradul $n-1$, adică este legat de toate celelalte, deci și de cel de gradul 0. Contradicție, deoarece cel de gradul 0 nu este legat de nici un vârf.

În concluzie, presupunerea făcută la începutul rezolvării este falsă.

Problema 3

a) Categoric nu, deoarece dacă ar exista un astfel de graf ar conține un vârf care ar avea gradul 5 (adică ar fi legat de încă 5 vârfuri). Acest lucru nu se poate întâmpla deoarece fără el în graf mai sunt decât 4 vârfuri.

b) Dacă un astfel de graf ar exista, l-am putea reprezenta astfel:

Nodul 3 a fost legat de nodul 5 (dar putea fi legat și de nodul 1); acest lucru nu este posibil deoarece astfel acesta ar căpăta gradul 2 și el practic îl are 1.

Problema 4

Presupunem că graful are un vârf izolat și toate celelalte noduri generează un subgraf complet (oricare două dintre ele sunt legate printr-o muchie), adică graful ar avea $\frac{(n-1)(n-2)}{2}$ muchii, oricum nu mai

multe decât $\frac{(n-1)(n-2)}{2}$ așa cum se spune în enunț. Cum situația aleasă este cea mai convenabilă în acest sens, înseamnă că un astfel de graf nu poate exista.

Problema 5

Observație. A determina gradul vârfului i , înseamnă a determina numărul elementelor care au valoarea 1 și se găsesc pe linia i în matricea de adiacență.

Mai jos, este prezentată muchia care returnează gradul vârfului i (Funcția constă în calcularea sumei elementelor de pe linia i din matricea de adiacență).

Funcția care returnează gradul nodului i

```
int grad( int i)
{int s, j;
s=0;
for (j=1;j<=n;j++)
s=s+a[i][j];
return s;}
```

problema a

```
#include<iostream.h>
#include<conio.h>
```

```

#include<stdio.h>
typedef int mat[20][20];
mat a;
int i, j, n;
int grad( int i)
{ int s, j;
s=0;
for (j=1;j<=n;j++)
    s=s+a[i][j];
return s;}
void main()
{ clrscr();
cout<<"n="; cin>>n;
for (i=1;i<=n;i++)
    for (j=i+1;j<=n;j++)
        { cout<<"a["<<i<<","<<j<<"]="";          se citește matricea de adiacență
        cin>>a[i][j];
        a[j][i]=a[i][j];}
for (i=1;i<=n;i++)
    cout<<"varful "<<i<<" are gradul"<< grad(i)<<endl;
getche(); }
Problema b
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i) % 2==0) cout<<i<<" ";
Problema c
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i) ==0) cout<<i<<" ";
Problema d
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i) ==1,) cout<<i<<" ";
Problema e
ok=0;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i) ==0) ok=1;
if (ok) cout<<"Da";
else cout<<"Nu";
Problema f
ok=0;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i) =1) ok=1;
if (ok) cout<<"Da";
else cout<<"Nu";
Problema g
ok=0;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i) >1) ok=1;
if (ok) cout<<"Da";
else cout<<"Nu";
Problema h
ok=1;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i) !=0)
        ok=0;
if (ok) cout<<"Da";
else cout<<"Nu";

```

Problema i

```
ok=1;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i) <=1)
        ok=0;
if (ok) cout<<"Da";
    else cout<<"Nu";
```

Problema j

```
cout<<"Dati varful"; cin>>vf;
cout<<" varful "<<vf<<" are gradul "<< grad(vf);
```

Problema k

```
cout<<"Dati varful"; cin>>vf;
for(j=1;j<=n;j++)
    if (a[vf][j]==i ) cout<<j<<" ";
```

Problema l

```
cout<<"Dati varful : ": cin>>vf;
if (grad(vf)==0) cout<<"varful "<<vf<<" este izolat"<<endl;
    else if (grad(vf)==1) cout<<"varful "<<vf<<" este terminal";
        else cout<<"varful "<<vf<<" este interior: ";
```

Problema m

- se determină gradul cel mai mare, n gr_max (este o problemă simplă de determinare a maximului);
- se parcurg toate nodurile, cu i
 dacă gradul vârfului i este egal cu gr_max
 se afișează nodul i

```
gr_max=grad(1);
for (i=2;i<=n;i++)
    if (grad(i)>gr_max) gr_max=grad(i);
cout<<"cel mai mare grad este "<< gr_max<<endl;
cout<<"si nodurile care au acest grad sunt"<<endl;
for ( i=1 ; i<=n; i++)
    if (grad(i)=gr_max) cout<<i<<" ";
```

Problema n

```
n1=0; n2=0; n3=0;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i)=0) n1=n1+1;
        else if (grad(i)==1) n2=n2+1;
            else n3=n3+1;
cout<<"In graful dat sunt : "<<endl;
cout<<"      "<<n1<<" varfuri izolate"<<endl;
cout<<"      "<<n2<<" varfuri terminale"<<endl;
cout<<"      "<<n3<<" varfuri interioare"<<endl;
```

Problema o

```
for (i=1;i<=n;i++) cin>>g[i];
ok=1;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i)!=g[i]) ok=0;
cout<<ok;
```

Problema p

- se citește șirul g;
- se construiește șirul gradelor vârfulor, gr;
- se sortează crescător cele două șiruri, folosind funcția:

```
void sort_crescator(sir x, int n)
```

```
{int i, ok, aux;
```

```
  do{
```

```

    ok=1;
    for (i=1;i<=n-1;i++)
        if (x[i]>x[i+1])
            {aux= x[i];
              x[i]=x[i+1];
              x[i+1] =aux;
              ok=0; }
    }while (ok==0);
}
- se verifică dacă sunt identice:
for (i=1;i<=n;i++) cin>>g[i];
for (i=1;i<=n;i++) gr[i]=grad(i);
sort_crescator(g,n);
sort_crescator(gr,n);
ok=1;
for (i =1;i<=n;i++)
if (gr[i]!=g[i]) ok=0;
cout<<ok;

```

5. Graf complet

Problema 1

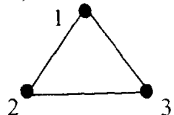
- Graful nu este complet, deoarece există două noduri între care nu există muchie (1 și 3).
- Graful este complet, deoarece oricare ar fi două vârfuri distincte exista o muchie care le unește.

Problema 2

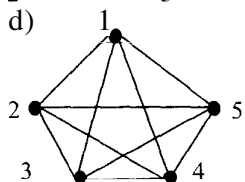
a) K_3 : $d(x)=3-1=2 \quad \forall x \in V$; K_5 : $d(x)=5-1=4 \quad \forall x \in V$;

b) K_3 : $m=3(3-1)/2=3$; K_5 : $m=5(5-1)/2=10$;

c)

d)

Problema 3

Problema a

Observație. A verifica că un graf este complet, făcând o analiză asupra vârfurilor, înseamnă a verifica dacă toate vârfurile au gradul $n-1$.

```

#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
typedef int mat[20][20];
mat a;
int i,j,n,c;
int grad( int i)
{ int s,j;
s=0;

```

```

for (j=1;j<=n;j++) s=s+a[i][j];
return s;}
void complet(int &c)
{ int i;
c=1;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (grad(i)!=n-1) c=0;
}
void main()
{ clrscr();
cout<<"n="; cin>>n;
for (i=1;i<=n-1;i++)
for (j=i+1 ;j<=n;j++)

```

```
{ cout<<"a["<<i<<","<<j<<"]="";
cin>>a[i][j];
a[j][i]=a[i][j];}
complet(c);
if(c==1) cout<<"graful este complet";
else cout<<"graful nu este complet";
getche(); }
```

Problema b

Observație. A verifica că un graf este complet, făcând o analiză asupra muchiilor, înseamnă a verifica dacă are $n(n-1)/2$ muchii, altfel spus: trebuie verificat dacă toate elementele de deasupra diagonalei principale din matricea de adiacență sunt egale cu 1.

```
#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
typedef int mat[20][20];
mat a;
int i, j, n;
```

```
void complet()
{ int i,j,nr=0;
for (i=1;i<=n-1;i++)
for (j=i+1;j<=n;j++)
if (a[i][j]==1) nr++;
if(nr==(n*(n-1)/2)) cout<<"graf complet";
else cout<<"graful nu este
complet";}

void main()
{ clrscr();
cout<<"n="; cin>>n;
for (i=1;i<=n-1;i++)
for (j=i+1;j<=n;j++)
{ cout<<"a["<<i<<","<<j<<"]="";
cin>>a[i][j];
a[j][i]=a[i][j];}
complet();
getche();
}
```

6. Graf bipartit

Problema 1

- Graful este bipartit, deoarece respectă definiția; $V1=\{ 1, 2, 3 \}$, $V2=\{4, 5\}$.
- Graful este bipartit, deoarece respectă definiția; $V1=\{ 1, 3 \}$, $V2=\{ 2, 4 \}$.

Problema 2

Pentru a obține un graf bipartit, trebuie eliminată muchia $[1,3]$; $V1=\{ 1, 2, 3 \}$, $V2=\{4, 5\}$.

Problema 3

Fie graful bipartit G , fără vârfuri izolate, dat prin matricea de adiacență. Să se realizeze un program care determină mulțimile $V1$ și $V2$ despre care se vorbește în definiție.

Rezolvare:

- la început $V1=[]$ și $V2=[]$
- se parcurge matricea de adiacență, linie cu linie, deasupra diagonalei principale dacă pe linia i se găsește elementul $a[i,j]=1$, atunci

dacă i aparține deja lui $V2$ atunci
 j se adaugă la mulțimea $V1$: $V1:=V1 \cup \{j\}$

altfel
 i se adaugă la mulțimea $V1$: $V1:=V1 \cup \{i\}$
 j se adaugă la mulțimea $V2$: $V2:=V2 \cup \{j\}$

Soluția este de a genera într-un vector nodurile care aparțin mulțimilor $V1$, $V2$, astfel: dacă un element are valoare a 1, nodul care eticheta corspunzătoare indicelui elementului mulțimii $V1$; altfel, aparține mulțimii $V2$.

Funcția `generare()` generează grafurile bipartite complete. În vectorul a se generează nodurile mulțimilor $V1$ și $V2$. Inițial elementele vectorului au valoarea 0. Variabila posibil se folosește pentru a verifica dacă mai există posibilitățile de generare de submulțimi (are valoare 1 atunci când mai este posibilă se genereze submulțimile)

```
#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <math.h>
void generare (int n)
{ int a[20]={0},i,j,k=0,posibil=1;
while (posibil)
```

```
{j=n;
while(j>0&& a[j]==1) { a[j]=0;j--;}
if(j==0) posibil=0;
else
{ a[j]=1; k++;
if(k<=pow(2,n)-2)
```

```

{ cout<<"graful "<<k<<endl<< "Multimea V1:";
for(i=1;i<=n;i++) if(a[i]) cout<<i<<" ";
cout<<"Multimea V2:";
for(i=1;i<=n;i++) if(!a[i]) cout<<i<<" ";
cout<<endl;
cout<<"Muchiile sunt:";
for(i=1;i<=n;i++)
if(a[i]==1)
for(j=1;j<=n;j++)

```

Problema 4

4. Fie graful G cu n vârfuri, dat prin matricea de adiacență, într-un fișier text. Să se realizeze un program care precizează dacă graful este bipartit.

Rezolvare: Pt. a verifica dacă graful este bipartit, se generează mulțimile de noduri V1 și V2 până când aceste mulțimi îndeplinesc condiția unui graf bipartit, sau până când s-au generat toate mulțimile și nici na dintre variante nu a îndeplinit condiția pt. graful bipartit (între orice pereche de 2 elemente din cele 2 mulțimi există o muchie care să le lege în graf)

Se generează într-un vector toate submulțimile care se pot obține din cele n etichete de noduri (exceptând mulțimea inițială și cea vidă) și se verifică dacă nodurile aparținând celor 2 mulțimi generate pot fi mulțimile unui graf bipartit.

Funcția bipartit() verifică dacă graful este bipartit furnizând un rezultat logic. Elementele vectorului x în care se generează mulțimile V1 și V2 sunt inițial 0. Variabila gasit se folosește pentru a verifica dacă s-au găsit cele două mulțimi de noduri corespunzătoare unui graf bipartit (are valoarea 1 atunci când s-au găsit)

```

#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <fstream.h>
#include <math.h>
int a[20][20],v[20],i,j,n,m,x;
ifstream f("gb.txt");
int bipartit()
{ int x[10]={0},i,j,m,k=0,posibil=1,gasit=0;
while(posibil&&!gasit)
{ m=n;
while(m>0&&x[m]==1) { x[m]=0;m++;}
if(m==0) posibil=0;
else
{ x[m]=1; k++;
if(k<=pow(2,n)-2)
for(i=1,gasit=1;i<=n&&gasit;i++)
for(j=1;j<=n&&gasit;j++)
if(a[i][j]==1)

```

```

if(a[j]==0&&i!=j) cout<<"["<<i<<","<<j<<"] ";
cout<<endl;}} }

```

```

void main()
{ int n;
cout<<"numar de noduri="; cin>>n;
generare(n);
getch();}

```

```

if((x[i]==1&&x[j]==1)||x[i]==0&&x[j]==0))
gasit=0;} }
return gasit;}
void main()
{
f>>n;
while(f>>i>>j)
a[i][j]=a[j][i]=1;
f.close();
if (bipartit()) cout<<"este bipartit";
else cout<<"nu este bipartit";
getch();}

```

gb.txt

```

4
0 1 0 0
1 0 1 0
0 1 0 1
0 0 1 0

```

Problema 5.

Să se gereze toate grafurile neorientate bipartite complete cu n noduri.

Rezolvare: problema se reduce la a genera toate submulțimile care se pot obține din cele n elemente. Numărul total de submulțini obținut este 2^2-2 (mai puțin mulțimea inițială și mulțimea vidă). Soluția este de a genera într-un vector nodurile care aparțin mulțimilor V1 și V2, astfel: dacă un elemnt are valaorea 1, nodul care are eticheta corespunzătoare indicelui elementului aparține mulțimii V1; altfel aparține mulțimii V2.

Funcția generare() generează nodurile mulțimilor V1 și V2. Inițial elementele vectorului au valaorea 0. Variabila posibil se folosește pentru a verifica dacă mai există posibilități de generare de submulțimi(are valoarea 1 când e posibil să se mai genereze submulțimi)

```

include<iostream.h>
#include<conio.h>
#include<math.h>

```

```

void generare (int n)
{ int a[10]={0},i,j,k=0,posibil=1;
while(posibil)
    {j=n;
    while(j>0&& a[j]==1) {a[j]=0;j--;}
    if(j==0) posibil=0;
    else{a[j]=1; k++;
    if(k<=pow(2,n)-2)
        {cout<<"graful"<<k<<endl<<"multimea V1: ";
        for(i=1;i<=n;i++) if(a[i]) cout<<i<<" ";
        cout<<endl;
        cout<<"multimea V2:";
        for(i=1;i<=n;i++) if(!a[i]) cout<<i<<" ";
        cout<<endl;
        cout<<"muchiile sunt: ";
        for(i=1;i<=n;i++)
            if(a[i]==1)
                for(j=1;j<=n;j++)
                    if(a[j]==0&&i!=j) cout<<"["<<i<<","<<j<<"]";
        cout<<endl;}} }

void main()
{ int n;
cout<<"numarul de noduri"; cin>>n;
generare(n);getch();}

```

7. Graf bipartit complet

Problema 1

- a) Graful **este bipartit**, deoarece respectă definiția, $V1=\{1, 2, 3\}$, $V2=\{4, 5\}$, dar **nu este complet**, deoarece există noduri în $V1$ (ex. 2) nelegate de toate nodurile din $V2$ (ex. 5).
- b) Graful **este bipartit** deoarece respectă definiția, $V1=\{1, 3\}$, $V2=\{2, 4\}$, dar cum toate nodurile din $V1$ sunt legate de toate nodurile din $V2$ înseamnă că **este bipartit complet**.

Problema 2

Pentru a obține un graf bipartit complet trebuie adăugată muchia $[2,5]$; $V1=\{1, 2, 3\}$, $V2=\{4, 5\}$.

Problema 3

Se procedează astfel:

Pe liniile $l..p$ din matricea de adiacență

se pune valoarea 1 pe coloanele $p+1..n$, deoarece toate elementele din $V1$ sunt
legate de toate elementele din $V2$

(nu trebuie uitat ca matricea de adiacență este simetrică față de diagonala principală)

```

.....
for (i=1;i<=p;i++)
for (j=p+1;j<=n;j++)
    { a[i][j]=1;
      a[j][i]=1;}
.....

```

Problema 4

Se procedează astfel:

Este suficient să gândim construirea matricei deasupra diagonalei principale, pentru că ea este simetrică față de diagonala principală. Matricea se construiește astfel:

- **pe liniile pare**, de deasupra diagonalei principale,

se pune valoarea 1 pe coloanele impare, deoarece toate elementele din $V1$ sunt
legate de toate elementele din $V2$

- **pe liniile impare**, de deasupra diagonalei principale, se pune valoarea 1 pe coloanele pare, deoarece toate elementele din $V2$ sunt legate de toate elementele din $V1$

(nu trebuie uitat ca matricea de adiacență este simetrică față de diagonala principală)

.....

```

for (i=1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1;j<=n;j++)
        if ((i % 2==0) && (j % 2!=0))
            { a[i][j]=1;
              a[j][i]=1;}
for (i=1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1;j<n;j++)
        if ((i % 2!=0) && (j % 2==0))
            { a[i][j]=1;
              a[j][i]=1;}

```

Problema 5

Un graf bipartit complet este unic determinat de o partiție a lui V în două submulțimi V_1 și V_2 , disjuncte și nevide. A determina toate grafurile bipartit complete, înseamnă a determina în câte moduri se pot construi mulțimile V_1 și V_2 . Pentru aceasta procedăm astfel:

În mulțimea V_1 se pune **nodul 1**, pentru a nu repeta soluțiile (mai sunt $n-1$ noduri nepuse).

Partiția_1 la V_1 se adaugă 0 noduri (sunt C_{n-1}^0 situații) iar la V_2 restul

Partiția_2 la V_1 se adaugă 1 noduri (sunt C_{n-1}^1 situații) iar la V_2 restul

Partiția_3 la V_1 se adaugă 2 noduri (sunt C_{n-1}^2 situații) iar la V_2 restul

Partiția_n-1 la V_1 se adaugă $n-2$ noduri (sunt C_{n-1}^{n-2} situații) iar la V_2 restul

(alte partiții nu mai există, pentru că la V_1 nu se pot adăuga încă $n-1$ noduri deoarece V_2 ar fi vidă, în acest caz, și ar fi în contradicție cu definiția grafului bipartit).

În total sunt $C_{n-1}^0 + C_{n-1}^1 + C_{n-1}^2 + \dots + C_{n-1}^{n-2}$ posibilități de construire. Această sumă se calculează astfel:

$$C_{n-1}^0 + C_{n-1}^1 + C_{n-1}^2 + \dots + C_{n-1}^{n-2} + C_{n-1}^{n-1} = 2^{n-1}$$

de unde rezultă ca:

$$C_{n-1}^0 + C_{n-1}^1 + C_{n-1}^2 + \dots + C_{n-1}^{n-2} = 2^{n-1} - C_{n-1}^{n-1} = 2^{n-1} - 1$$

8. Reprezentarea grafurilor

Problema 1

a)

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Vârful i	Lista vecinilor lui
1	3,5
2	4
3	1, 5
4	2
5	1, 3

$$M = \{[e1[1], e2[1]] = [1,3], [e1[2], e2[2]] = [1,5], [e1[3], e2[3]] = [2,4], [e1[4], e2[4]] = [3,5]\}$$

Problema 2

A verifica dacă matricea poate reprezenta matricea de adiacență a unui graf neorientat, trebuie verificate următoarele:

- matricea are pe diagonala principală numai elemente egale cu 0;
- matricea are deasupra diagonalei principale numai elemente de 0 și 1;

b)

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

Vârful i	Lista vecinilor lui
1	2,3,4
2	1,3
3	1, 2,4
4	1,3

$$M = \{[e1[1], e2[1]] = [1,2], [e1[2], e2[2]] = [1,3], [e1[3], e2[3]] = [1,4], [e1[4], e2[4]] = [2,3], [e1[5], e2[5]] = [3,4]\}$$

- matricea este simetrică față de diagonala principală.

```

.....
ok1=1;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (a[i][i]!=0) ok1=0;
ok2=1;
for (i=1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1;j<=n;j++)
        if (!(a[i][j]==a || (a[i][j]=1)) ok2=0;
ok3=1;
for (i=1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1 ;j<=n;j++)
        if (a[i][j] !=a[j][i]) ok3=0;
ok=ok1 && ok2 && ok3;
cout<<ok;
.....

```

Problema 3

Un graf neorientat, cu n vârfuri, este unic determinat de o matrice de adiacență pătratică de ordinul n . Deci, a determina grafurile neorientate cu n vârfuri înseamnă a determina toate matricele pătratice de ordinul n , caracterizate astfel:

- au numai elemente de 0 și/sau 1;
- pe diagonala principală au numai elemente de 0;
- sunt simetrice față de diagonala principală.

Citind cu atenție caracteristicile matricei de adiacență, constatăm cu ușurință că pentru a determina o astfel de matrice este suficient să-i determinăm elementele de deasupra diagonalei principale, deoarece matricea are deasupra diagonalei principale $(n^2-n)/2$ elemente, problema se reduce la a determina toți vectori de lungime $(n^2-n)/2$ cu elemente de 0 și 1; acești vectori sunt în număr de $2^{(n^2-n)/2}$ (este vorba de determinarea submulțimilor unei mulțimi cu $(n^2-n)/2$ elemente).

Problema 4

Problema se reduce la a determina toți vectori de lungime $(n^2-n)/2$ cu elemente de 0 și/sau 1; (vezi explicațiile de la problema anterioară). Acest lucru se face folosind metoda Backtracking, astfel:

- se generează pe rând toți vectorii de lungime $p=(n^2-n)/2$ cu elemente de 0 și/sau 1;
 - pentru fiecare vector generat, se construiește matricea de adiacență corespunzătoare, astfel:
 - pe diagonala principală se pune 0;
 - deasupra diagonalei principale se pun elementele vectorului, astfel:


```

ks=1;
for (i=1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1 ;j<=n;j++)
        { a[i][j]=x[ks];
          ks=ks+1;
          a[j][i]=a[i][j]; }

```
 - elementele de sub diagonala principală trebuie puse astfel încât matricea să fie simetrică față de diagonala principală.

În concluzie, trebuie generate elementele mulțimii $\{(x_1, x_2, \dots, x_p) \mid x_k \in \{0, 1\}, k=1, \dots, p\}$.

$x=(x_1, x_2, \dots, x_p)$ unde $x_k \in \{0, 1\}$; $k \in \{1, \dots, p\}$; $p=(n^2-n)/2$

```
#include <conio.h>
```

```
#include <iostream.h>
```

```
#include <stdio.h>
```

```
typedef int sir[100];
```

```
sir x;
```

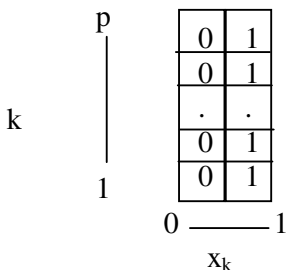
```
int i, k, n, p;
```

```
int as, ev;
```

```
int a[100][100];
```

```
void succ(sir x, int k, int &as)
```

```
{ if (x[k]<1)
```



```

        { as=1;
          x[k]=x[k]+1; }
      else as=0; }
void valid( int &ev)
{ ev=1; }
void afis(sir x)
{ int i, j, ks;
  ks=1;
  for (i=1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1;j<=n;j++)
      { a[i][j]=x[ks];
        ks=ks+1;
        a[j][i]=a [i][j]; }
  for (i = 1 ;i<=n;i++)
    { for (j=1;j<=n;j++)
      cout<<a[i][j]<<" ";
      cout<<endl; }
  cout<<endl<<endl; }
void main()
{ cout<<"n=";cin>>n;
  k=1;
  x[k]=1;
  while (k>0) {
    do{ succ(x,k,as);
      if (as) valid(ev);
    } while (as && !ev);
    if (as)
      if (k==p) afis(x);
      else { k=k+ 1;
              x[k]=1; }
      else k=k-1;
    }
  }
}

```

generarea matricei de adiacență,
plecând de la vectorul generat

afișarea matricei de adiacență

priviți tabla

Problema 5

Matricea de adiacență A2 reprezintă un graf parțial al grafului reprezentat de matricea de adiacență A1 dacă acolo unde elementele matricei A1 sunt 0 și elementele corespunzătoare din matricea A2 sunt 0; în rest nu contează, adică, dacă elementele lui A1 sunt 1 elementele corespunzătoare din A2 pot fi 0 sau 1 (acest lucru se exprimă astfel: $A2[i,j] \leq A1[i,j]$). Este suficient să facem verificarea pentru elementul de deasupra diagonalei principale.

```

.....
ok=1;
for (i=1;i<=n-1;i++)
  for (j=i+1;j<=n;j++)
    if (!(A2[i][j]<=A1[i][j])) ok=0;
if (ok) cout<<"A2 reprezinta un graf partial al grafului reprezentat de A1 ";
else cout<<"A2 nu reprezinta un graf partial al grafului reprezentat de A1 ";
.....

```

Problema 7

Un graf bipartit complet este unic determinat de o partiție a lui V în două submulțimi V1 și V2, distincte și nevide. A determina toate grafurile bipartit complete, înseamnă a determina toate modurile în care se pot construi mulțimile V1 și V2, din elementele $\{1 \dots n\}$.

Acest lucru se realizează astfel:

În mulțimea V1 se pune nodul 1, pentru a nu repeta soluțiile (mai sunt n-1 noduri nepuse). Problema revine la a determina toate posibilitățile de a plasa vârfurile 2...n în prima sau în a doua mulțime; orice astfel de plasare convine cu excepția plasării tuturor vârfurilor în prima mulțime.

Pentru a rezolva această problemă vom folosi metoda Backtracking, astfel:

Se generează toți vectorii:

$x=(x_1x_2,...,x_n)$ cu $x_1=1$ și $x_k \in \{0,1\}$ pentru $k \in \{2,...,n\}$, fără ca toate elementele să fie egale cu 1, cu următoarea semnificație:

dacă $x_i=1$, atunci i face parte din V1

altfel i face parte din V2

#include <conio.h>

#include <iostream.h>

#include <stdio.h>

typedef int sir[100];

sir x;

int i, k, n; int as, ev;

void succ(sir x, int k, int&as)

{ if (x[k]<1)

{ as=1;

x[k]=x[k]+1;}

else as=0;}

void valid(int &ev)

{ ev=1;}

void afis(sir x, int k)

{ int i, s;

s=0;

for (i=1;i<=k;i++)

s=s+x[i];

if (s!=n)

{ cout<<"V 1:";

for (i=1;i<=n;i++)

if (x[i]==1) cout<<i<<" ";

cout<<endl;

cout<<"V2 :";

for (i=1;i<=n;i++)

if (x[i]==0) cout<<i<<" ";

cout<<endl<<endl;}

}

void main()

{ clrscr();

cout<<"n="; cin>>n;

x[1]=1;

k=2;

x[k]=-1; priviți tabla

while (k> 1){

do{ succ(x,k,as);

if (as)

valid(ev);

}while (as && !ev);

if (as)

if (k==n) afis(x,k);

else

{ k=k+ 1;

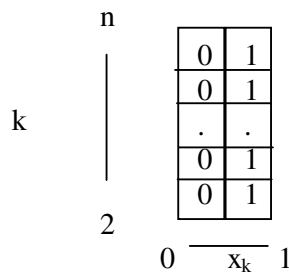
x[k]=-1;}

else k=k-1;

}

getche();}

Problema 8

dacă toate componentele
se verifică au valoarea 1

din V1 fac parte numai elementele i
pentru care $x_i = 1$

din V2 fac parte numai elementele i
pentru care $x_i = 0$


```

        x[k]=-1;}
    else k=k-1;
}
getch();}

```

Problema 9

Ținând cont de faptul ca un subgraf al unui graf se obține prin eliminarea unui număr de noduri, și a muchiilor incidente cu aceste noduri, tragem următoarea concluzie:

Problema se reduce la a genera toate submulțimile mulțimii $\{1, \dots, n\}$ (fără mulțimea vidă), iar pentru fiecare submulțime generată se afișează decât acele muchii ale grafului care au ambele extremități printre elementele submulțimii.

Rezolvarea problemei se face folosind metoda Backtracking, și constă în a genera elementele mulțimii:

$\{(x_1, x_2, \dots, x_n) \mid x_k \in \{0, 1\}, k=1, \dots, n, \text{ nu toate nule}\}$.

(dacă $x_k = 1$, înseamnă că nodul k face parte din submulțime, altfel nu)

$x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ unde $x \in \{0, 1\}$;

$k \in \{1, \dots, n\}$;

#include <conio.h>

#include <iostream.h>

#include <stdio.h>

typedef int sir [100];

typedef int mat[20][20];

int e1, e2;

int i, j, n, m, ns, k; mat a;

sir x;

int as, ev;

void succ(sir x, int k, int &as)

{ if (x[k]< 1)

{ as= 1;

x[k]=x[k]+1;}

else as=0;}

void afis(sir x, int k)

{ int i;

ns=ns+1;

cout<<"subgraful cu numarul "<< ns<<"are nodurile ";

cout<<endl;

for (i=1;i<=k;i++)

if (x[i]==1)

cout<<i<<" ",

cout<<endl;

cout<<"si muchiile ";

for (i=1;i<=k-1;i++) se afișează muchiile

for (j=i+1;j<=k;j++) corespunzătoare unei soluții

if ((x[i]==1) && (x[j]==1) && (a[i][j]==1))

cout<<" (<<i<<","<<j<<")"<<endl;

cout<<endl<<endl;}

void valid(sir x, int k, int &ev)

{ int i, s;

ev=1;

if (k==n)

{ s=0;

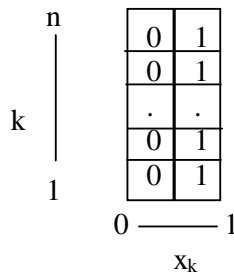
for (i=1;i<=k;i++)

s=s+x[i];

if (s==0) ev=0;}

}

void main()

ns este numărul soluției
curente

se afișează nodurile
corespunzătoare unei soluții

aici se elimină soluția
cu toate componentele
egale cu 0

```

{ clrscr();
cout<<"n="; cin>>n;
cout<<"m="; cin>>m;
for (i=1;i<=m;i++)
    {cout<<"el e2 "; cin>>el>>e2;
    a[el][e2]=1;
    a[e2][el]=1;}
ns=0;
x[1]=-1;
k=1;
while (k>0){
    do{
        succ(x,k,as);
        if (as) valid(x,k,ev);
    }while (as && !ev);
    if (as)
        if (k==n) afis(x,k);
        else {
            k=k+1 ;
            x[k]=- 1;}
        else k=k-1,
    }
}
getch();}

```

Problema 10

Problema se reduce la:

- a ne imagina un graf neorientat, nodurile grafului sunt persoanele iar muchiile sunt reprezentarea relațiilor de simpatie între persoane, care este reprezentat prin listele de adiacență (citite de la tastatură)
- a construi matricea de adiacență corespunzătoare (plecând de la listele de adiacență);
- a verifica proprietatea de simetrie față de diagonala principală, adică: $a[i][j]=a[j][i]$, pentru $1 \leq i, j \leq n$.

```

#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
typedef int mat[20][20];
int i, j, n, vec;
mat a;
int ok;
void main()
{ clrscr(); c
out<<"n="; cin>>n;
for (i=1;i<=n;i++)
    {cout<<"Pentru "<<i<<endl;
    cout<<"dati numarul vecinilor";
    cin>>vec;
    for (k=1;k<=vec;k++)
        {cin>>j;
        a[i][j]=1;}
    }
ok=1; se verifică proprietatea de simetrie
for (i=1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1;j<=n;j++)
        if (a[i][j]!=a[j][i])
            {ok =0;

```

se construiește matricea de adiacență plecând de la listele de adiacență

```

        cout<<"nepotrivire intre "<<i<<" si"<<j;}
if (ok) cout<<"toate simpatiile sunt reciproce",
getche(); }

```

9. Parcurgerea grafurilor

Problema 1

Listele nodurilor obținute în urma parcurgerii în lățime:

- a) 1, 3, 5, 4, 2;
- b) 1, 2, 3, 4, 6, 5;

Listele nodurilor obținute în urma parcurgerii în adâncime:

- a) 1, 3, 5, 4, 2;
- b) 1, 2, 3, 4, 5, 6;

Problema 2

Această problemă este, până la urmă, o problemă de parcurgere a unui graf. Pentru a determina nodurile care sunt accesibile din nodul 1, se procedează astfel:

- la început, nici un nod nu se consideră vizitat;
- se vizitează nodul 1;
- se aplică una dintre procedurile de parcurgere, de exemplu în adâncime, plecând de la nodul 1;
- se afișează toate nodurile care au fost vizitate, în urma apelului procedurii de care am vorbit (aceste noduri sunt, de fapt, nodurile la care se poate ajunge plecând de la nodul 1).

```

#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
typedef int sir [100];
typedef int mat[20][20];
int i, n, pl, m, x, y;
mat a;
sir viz;
void parc_adancime(int pl)
{ int j;
viz[pl]=1;
for (j=1;j<=n;j++)
    if ((a[pl][j]==1) && (viz[j]==0))
        parc_adancime(j);}

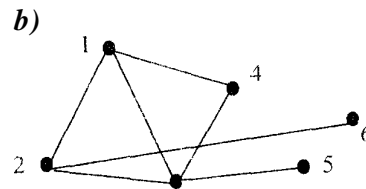
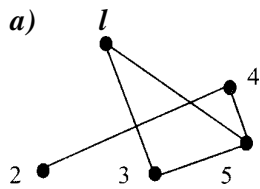
void main()
{ clrscr();
cout<<"n      m"; cin>>n>>m;
for (i= 1;i<=m;i++)
    {cout<<"x y "; cin>>x>>y;
a[x][y]=1;
a[y][x]=1;}
for (i=1;i<=n;i++)
    viz[i]=0;
pl=1;
parc_adancime(pl);
cout<<" nodurile care sunt accesibile din nodul 1 sunt ";
for (i=1;i<=n;i++)
    if (viz[i]==1) cout<<i<<" ";
getche(); }

```

10. Conexitate

Problema1

Fiind date grafurile de mai jos:

sa se precizeze pentru fiecare în parte un lanț, un lanț de lungime 4, un lanț elementar, un ciclu, un ciclu elementar, două cicluri egale.

a) $L1=[1, 3, 5]$ lanț;
 $L2=[1, 3, 5, 4, 2]$ lanț de lungime 4;
 Oricare dintre lanțurile de mai sus sunt elementare.
 $C1=[1, 3, 5, 1]$ ciclu;
 Ciclul de mai sus este elementar.
 $C1=[1, 3, 5, 1]$ este egal cu $C2=[3, 5, 1, 3]$;

b) $L1=[1, 2, 3, 1, 4]$ lanț;
 $L2=[4, 1, 2, 3, 5]$ lanț de lungime 4;
 Lanțul de mai sus este elementar.
 $C1=[1, 2, 3, 1]$ ciclu;
 Ciclul de mai sus este elementar.
 $C1=[1, 2, 3, 4, 1]$ este egal cu $C2=[4, 3, 2, 1, 4]$;

Problema 2

Fie G un graf neorientat, cu n noduri și m muchii. Precizându-se doua noduri np (nodul de plecare) și ns (nodul de sosire), să se determine toate lanțurile elementare care le admit ca extremități.

Problema se rezolvă folosind metoda Backtracking, și se reduce la a determina șirurile de forma $x_1, \dots, x_p$ unde $x_1=np$ și $x_p=ns$ (deci, construcția unei soluții se oprește atunci când o componentă a sa primește valoarea ns), cu componente distincte, astfel încât între x_i și x_{i+1} să existe muchie în graful dat.

În concluzie, soluția este $x=(x_1, x_2, \dots, x_p)$, unde $x_1=np$, $x_p=ns$, $x_k \in \{1, \dots, n\}$ $k \in \{2, \dots, p-1\}$; $x_i \neq x_j$ pentru $i \neq j$, și $a[x_{i-1}][x_i]=1$

Comentarii la funcția Valid:

Trebuie verificat ca:

- există muchie între nodurile x_{k-1} și x_k , adică trebuie verificat că $a[x_{k-1}][x_k]=1$;
- nodul x_k este diferit de toate nodurile prin care s-a trecut, adică:
 $x_k \neq x_i$ pentru $i=1 \dots k-1$.

```
#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
typedef int sir [ 100];
typedef int mat[20][20];
int e l, e2;
int i,j,n,m,ns,np,k;
mat a;
sir x;
int as, ev;
void succ(sir x, int k, int &as)
{ if(x[k]<n)
  { as=1;
    x[k]= x[k]+1;}
  else as=0;}
void afis(sir x, int k)
{ int i;
  for (i=1;i<=k;i++)
    cout<<x[i]<" ";
  cout<<endl;}
void valid(sir x, int k, int &ev)
```

```

{ int i;
ev=1;
if (a[x[k-1]][x[k]]==0) ev=0;
    else
        for (i=1;i<=k-1;i++)
            if (x[k]==x[i]) ev=0;}
void main()
{ clrscr();
cout<<"n=": cin>>n;
cout<<"m=": cin>>m;
for ( i=1;i<=m;i++)
    {cout<<"el    e2 "; cin>>el>>e2;
    a[e1][e2]=1;
    a[e2][e1]=1;}
cout<<"np=": cin>>np;
cout<<"ns=": cin>>ns;
x[1]=np;
k=2;
x[k]=0;
while (k>1){
    do{
        succ(x,k,as);
        if (as) valid(x,k,ev);
    }while (as && !ev);
    if (as)
        { if (k<=n)
            if (x[k]==ns)
                afis(x,k);
            else
                {k=k+ 1;
                x[k]=0;}
        }
    else k=k-1;
}
getche(); }

```

trebuie să existe muchie între x_{k-1} și x_k

Problema 3

Problema se rezolvă folosind metoda Backtracking, astfel:

- se generează aranjamentele mulțimii $\{ 1, \dots, n \}$ în vectorul $x=(x_1, x_2, \dots, x_{n1})$ unde $n1=n \dots 2$ (deci, se începe cu generarea soluțiilor cu lungimea cea mai mare);

- dintre vectorii generați, se aleg cei care verifica proprietate: între x_i și x_{i+1} există muchie și se afișează cei cu lungimea cea mai mare (acest lucru este ilustrat în funcția Afis).

Comentarii la funcția Afis:

- la primul apel al funcției ($ns=1$) se păstrează lungimea vectorului soluție ($lung=k$) pentru ca aceasta este cea mai mare;

- la următoarele apeluri nu se ia în calcul decât vectorii cu lungimea egală cu lung

```

#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
typedef int sir [ 100];
typedef int mat[20][20];
int el, e2; int i, j , n,n l, m , k, ns, lung;
mat a;
sir x; int as, ev;
void succ(sir x, int k, int &as)
{ if (x[k]<n)
    { as=1;
      x[k]=x[k]+1; }
    else as=0;}
void afis(sir x, int k)
{ int i;
ns=ns+ 1;
if (ns==1) lung=k;
if (k==lung)
    { for (i=1;i<=k,i++) cout<<x[i]<<" ";
      cout<<endl;}
}

```

```

}
void valid(sir x, int k, int &ev)
{ int i; ev=1;
if (a[x[k-1]][x[k]]==0) ev=0;
else
    for (i=1;i<=k-1;i++)
        if (x[k]== x[i]) ev=0;
}
void main()
{ clrscr();
cout<<"n="; cin>>n; cout<<"m='"; cin>>m;
for (i=1;i<=m;i++)
    { cout<<"el e2 ";cin>>el>>e2;
      a[e1][e2]=1;
      a[e2][e1]=1;}
ns=0;
for (n1=n;n1>=2;n1--)

```

```

{ x[1]=0;
k=1;
while (k>0){
do{
succ(x,k,as);
if (as) valid(x,k,ev);
}while (as && !ev);
if (as)
if (k= nl) afis(x,k);
else
    { k=k+ 1;
      x[k]=0;}
else k=k-1;
}
}
getche();}

```

Problema 4

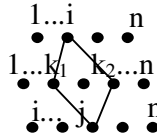
Dacă ar exista un ciclu de lungime 4 ar fi de forma: i, kl, j, k2, i. Pentru a demonstra existența unui astfel de ciclu, procedăm astfel:

- încercăm să arătăm că pentru o pereche de noduri (i, j) există alte două noduri kl și k2 diferite de acestea și legate de ele prin muchii ($a[i,kl]=1$, $a[j,kl]=1$ și $a[i,k2]=1$, $a[j,k2]=1$)

```

.....
ok=0;
for (i=1;i<=n-1;i++)
    for (j=i+1 ;j<=n;j++)
nr =0;
for (k=1;k<=n;k++)
if ((i!=k) && (j!=k) && (a[i][k]==1) && (a[j][k]==1)
        nr=nr+ 1;
if (nr>= 2)
ok=1;}
.....

```


Problema 5

Problema se rezolvă folosind metoda Backtracking, și se reduce la a determina șirurile de forma $x_1, \dots, x_p$ unde:

- $x_1=1$
- componentele sunt distincte;
- între x_i și x_{i+1} $i=1 \dots p-1$, să existe muchie în graful dat;
- x_1 și x_p sunt unite printr-o muchie.

În concluzie, soluția este $x=(x_1, x_2, \dots, x_p)$, unde $x_1=1$, $x_k \in \{2, \dots, n\}$ $k \in \{2, \dots, p\}$; $x_i \neq x_j$ pentru $i \neq j$, $a[x_{i-1}x_i]=1$ pentru $i=2..p$, și $a[x_1, x_p]=1$

```

#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
typedef int sir[100];
typedef int mat[20][20];
int e 1., e2;
int i, j, n, m, p, k;
mat a;
sir x;

```

```

int as, ev;
void succ(sir x, int k, int &as)
{ if (x[k]<n)
    { as=1;
      x[k]=x[k]+1;}
  else as=0;}
void afis(sir s, int k)
{ int i;
for (i=1;i<=k;i++)    cout<<x[i]<<" ";

```

```

cout<<x[1]<<" ";
cout<<endl;}
void valid(sir x, int k, int &ev)
{ int i;
ev=1;
if (a[x[k-1]][x[k]]==0) ev=0;
else
    { for (i=1;i<=k-1;i++)
        if (x[k]==x[i]) ev=0;
    if ((k==p) && (a[x[k]][x[1]]==0))
ev=0;}
}
void main()
{ clrscr();
cout<<" n="; cin>>n;
cout<<m="; cin>>m;

for(i=1;i<=m;i++)
    {cout<<"e1  e2 "; cin>>el>>e2;
    a[el][e2]=1;

```

```

a[e2][e1]==1;}
cout<<"p="; cin>>p;
x[1]=1;
k=2;
x[k]=1;
while (k>1) {
do{
    succ(x,k,as );
    if (as) valid(x,k,ev);
} while (as && !ev);
if (as)
    if (k==p) afis(x,k);
    else
        {k=k+ 1 ;
        x[k]=1;}
else k=k-1;
}
}
getche();}

```

Problema 6

Până la urmă, este o problemă de parcurgere a unui graf și se rezolvă astfel:

- se citește matricea de adiacență;
- toate nodurile se consideră inițial nevizitate;
- la început, sunt 0 componente conexe;
- se parcurg nodurile grafului
 - dacă se găsește un nod nevizitat încă
 - înseamnă ca s-a mai găsit o componentă conexă
 - și se vizitează toate nodurile la care se poate ajunge plecând fie la acest nod (pentru aceasta este nevoie de una dintre procedurile de parcurgere a unui graf (în adâncime sau în lățime))

```

#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
int viz[ 100],a[20][20], i,n,m,x,y,nr,j;
void parc_adancime(int pl)
{ int j;
viz[pl]=1;
for (j=1;j<=n;j++)
if ((a[pl][j]==1) && (viz[j]==0))
    parc_adancime(j);}
void main()
{ clrscr();
cout<<"n="; cin>>n; cout<<"m"; cin>>m;

```

```

for (i=1;i<=m;i++)
{ cout<<"x y"; cin>>x>>y;
a[x][y]=1;
a[y][x]=1;}
for (i=1;i<=n;i++) viz[i]=0;
nr=0;
for (i=1;i<=n;i++)
if (viz[i]==0)
{nr=nr+1;
parc_adancime(i);}
cout<<"are "<<nr<<" componente conexe";
getche();}

```

Problema 7

Se procedează astfel:

- se citește matricea de adiacență;
- toate nodurile se consideră inițial nevizitate;
- se parcurg nodurile grafului
 - dacă se găsește un nod nevizitat încă,
 - se vizitează și se afișează;
 - se vizitează și se afișează toate nodurile la care se poate ajunge plecând de la acest nod

(acest lucru se realizează printr-un apel ai procedurii `parc_adancime`).

```
#include <conio.h>          { cout<<" x y"; cin>>x>>y;
#include <iostream.h>      a[x][y]=1;
#include <stdio.h>         a[y][x]=1;}
int viz [ 100],a[20][20],i,n,m,x,y,nr; for (i=1;i<=n;i++) viz[i]=0;
void parc_adancime(int pl ) nr=0;
{ int j;                  for (i=1;i<=n;i++)
viz[pl]=1; cout<<pl<<" ";    if (viz[i]==0)
for (j =1;j<=n;j++)        {nr=nr+ 1 ;
if ((a[pl][j]==1) && (viz[j]==0))    cout<<" componenta conexa cu numarul" <<nr <<" are
    parc_adancime(j);}          nodurile"<<endl;
void main()                  parc_adancime(i);
{ clrscr(); cout<<"n="; cin>>n;    cout<<endl;}
cout<<"m="; cin>>m;          getch( );
for (i=1;i<=m;i++)
```

Problema 8

Problema se reduce, până la urmă, la a afișa toate perechile de forma (i1, i2), unde i1 și i2 sunt noduri din aceeași componentă conexă pentru această:

- se generează toate componentele conexe;
- pentru fiecare componentă conexă generată, se afișează toate perechile ordonate de noduri (i1,i2), care se pot forma cu elementele sale.

Observație. Pentru a nu încurca nodurile care fac parte din componente conexe diferite, astfel încât să afișăm de două ori aceleași noduri, procedăm astfel:

- după ce se afișează perechile formate din nodurile unei componente conexe, se măresc cu 1 toate elementele din vectorul viz, care corespund nodurilor componente afișate, pentru a deveni 2, astfel încât să nu fie confundate cu nodurile componente conexe care se va determina, pentru care vectorul viz va avea valoarea 1.

```
#include <conio.h>          a[x][y]=1;
#include <iostream.h>      a[y][x]=1;}
#include <stdio.h>         for (i=1;i<=n;i++) viz[i]=0;
int viz[100],a[20][20], i,n,m,x,y,i1,i2; for (i=1;i<=n;i++)if (viz[i]==0)
void parc_adancime(int pl) { parc_adancime(i);
{ int j; viz[pl]=1;        for (i1=1;i1<=n-1;i1++)
for (j=1 ;j<= n;j++)      for (i2=i1+1 ; i2<=n; i2++)
    if ((a[pl][j]==1) && (viz[j]==0))    if ((viz[i1]==1) && (viz[i2]==1))
        parc_adancime(j);}          cout<<"("<<i1<<" "<<i2<<
void main()                <")";
{ clrscr();                for (i1=1;i1<=n;i1++)
cout<<"n="; cin>>n;        if (viz[i1]==1) viz[i1]=viz[i1]+1;
cout<<"m="; cin>>m;        cout<<endl;}
for (i=1; i<=m; i++)      getch();}
    { cout<<"x y"; cin>>x>>y;
```

Problema 9

Sistemului de culoare i se pune în corespondență un graf neorientat, astfel:

- nodurile grafului sunt culorile;
- muchiile grafului sunt legăturile între culorile.

A verifica dacă toate culorile fac parte din aceeași peșteră, înseamnă a verifica dacă graful asociat este conex (adică este format dintr-o singură componentă conexă):

- la început, nodurile sunt nevizitate;
 - se aplică funcția de parcurgere a grafului, plecând de la un nod oarecare;
 - dacă, după parcurgere, în graf mai sunt noduri nevizitate, nu este conex;
- (Vezi problema rezolvată din secțiunea 10)

```

cout<<"dati nodul de plecare pare adancime(pl);
ok=0;
for (i=1;i<=n;i++)
    if (viz[i]==0) ok=1;
if (ok) cout<<"sunt mai multe pesteri";
    else cout<<"este o singura peatera";

```

Problema 10

Grupului de persoane, despre care se vorbește i se pune în corespondență un graf neorientat, astfel:

- nodurile grafului sunt persoanele;
 - muchiile grafului sunt precizările ideii că două persoane sunt prietene (în mod direct).
- A determina grupurile de persoane, cu un număr maxim de membri, între care se pot stabili prietenii, directe sau indirecte, se reduce la a determina componentele conexe cu cele mai multe noduri (este o problemă de maxim). Acest lucru se realizează astfel:
- pe măsură ce se determină componenta conexă, cu numărul nr,
 - se determină numărul de noduri ale sale în comp[nr] și i se păstrează nodurile în mulțimea varfuri[nr]
 - dacă comp[nr]> max (max - cel mai mare număr înregistrat până în prezent) devine max
 - se afișează nodurile tuturor componentelor conexe care au max noduri.
- Atenție! Funcția parc_adancime are un parametru în plus (nr), pe care îl folosește în scopul de a diferenția elementele diferitelor componente conexe, astfel:
- la fiecare apel, elementele care au fost vizitate sunt marcate cu nr (viz[i]=nr).

```

#include <conio.h>
#include <iostream.h>
#include <stdio.h>
typedef int sir [ 100];
typedef int mat[20][20];
mat a;
sir viz, comp;
int i, n , m , x, y, max,j, nr;
mat varfuri;
void parc_adancime(int pl, int nr)
{ int j;
  viz[pl]=nr;
  for (j=1;j<=n;j++)
    if ((a[pl][j]==1) && (viz[j]==0))
      parc_adancime(j,nr);}
void main()
{ clrscr();
  cout<<"n="; cin>>n;
  cout<<"m="; cin>>m;
  for (i=1;i<=m;i++)
    { cout<<"x y"; cin>>x>>y;
      a[x][y]=1;
      a[y][x]=1;}
  for (i=1;i<=n;i++) viz[i]=0;
  max=0; nr=0;
  for (i=1;i<=n;i++)
    if (viz[i]==0) { nr=nr+ 1;
      parc_adancime(i,nr);
      comp[nr]=0;
      for(j=1;j <=n;j++)
        if (viz[j]==nr)
          { comp[nr]=comp[nr]+1;
            varfuri[nr][comp[nr]]=j;}
      if (comp[nr]>max)
        max=comp[nr];}
  for (i=1;i<=nr;i++)
    if (comp[i]==max)
      { cout<<i<<".....";
        for (j=1;j<=comp[i];j++)
          cout<<varfuri[i][j]<<" ";
        cout<<" ";}
  getch();
}

```

11. Cicluri Hamiltoniene

Problema 1

L=[1, 3, 5, 4, 2]: este lanț hamiltonian;

C=[5, 4, 2, 3, 1, 5] : este ciclu hamiltonian;

Problema 2

Dacă $n \geq 3$ și $d(x) \geq n/2$ pentru orice nod x, atunci graful este hamiltonian.

```

.....
int grad(int i)
{ int    s, j;
  s=0;
  for (j=1;j<=n;j++)

```

```

        s=s+a [i][j];
return s; }
.....
ok 1=( n>=3 );
ok2=1;
for (i=1;i<=m;i++)
if (! (grad(i)>=n/2)) ok2=0;
ok==ok 1 && ok2;
if (ok) cout<<"se verifica conditiile teoremei ";
    else cout<<"nu se verifica conditiile teoremei";
.....

```

Problema 3

Demonstrăm acest lucru folosind metoda inducției matematice. Pentru a ușura scrierea, vom nota cu $H(n)$ numărul ciclurilor hamiltoniene ale grafului K_n în baza acestei notații, enunțul problemei care să

demonstrăm că: $H(n) = \frac{(n-1)!}{2} \forall n \geq 3$

I. Verificare:

Pentru $n=3$ $H(n) = H(3) = \frac{(3-1)!}{2} = \frac{2!}{2} = 1$ (adevărat, pentru că într-un graf complet cu trei vârfuri este un singur ciclu hamiltonian)

II. Demonstratia $P(n) \rightarrow P(n+1)$

$(n-1)!$

$P(n) : H(n) = \frac{(n-1)!}{2}$

$P(n+1) : H(n+1) = \frac{(n+1-1)!}{2}$

Altfel spus, dacă se știe că numărul ciclurilor hamiltoniene în graful K_n este $(n-1)!/2$, să se demonstreze că numărul ciclurilor hamiltoniene în K_{n+1} este $n!/2$.

Având la bază faptul că din fiecare ciclu hamiltonian din K_n se pot obține n cicluri hamiltoniene distincte în K_{n+1} prin intercalarea nodului $n+1$ în toate cele n locuri posibile (între două noduri succesive; ex: $x_1 x_2 \dots x_n x_1$ (între $x_1 x_2, x_2 x_3, \dots$), putem spune că în K_{n+1} sunt n ori numărul ciclurilor din K_n cicluri hamiltoniene, ceea ce ne permite să scriem:

$$H(n+1) = n \cdot H(n) = n \cdot \frac{(n-1)!}{2} = \frac{(n)!}{2} = \frac{(n+1-1)!}{2}$$

Problema 4

Având la bază:

1) fiecare ciclu elementar este un ciclu hamiltonian în subgraful complet indus de vârfurile sale și invers, fiecare ciclu hamiltonian dintr-un subgraf cu k vârfuri este ciclu elementar în G .

2) într-un graf complet cu k vârfuri sunt $\frac{(k-1)!}{2}$ cicluri hamiltoniene;

3) într-un graf cu n vârfuri pot exista C_n^k subgrafuri cu k noduri:

tragem concluzia:

Într-un graf cu n vârfuri, numărul ciclurilor elementare este egal cu:

$$\begin{aligned}
 C_n^3 \frac{(3-1)!}{2} + C_n^4 \frac{(4-1)!}{2} + \dots + C_n^n \frac{(n-1)!}{2} &= \sum_{k=3}^n C_n^k \frac{(k-1)!}{2} = \sum_{k=3}^n \frac{n!}{k!(n-k)!} \frac{(k-1)!}{2} = \sum_{k=3}^n \frac{n!}{k(k-1)!(n-k)!} \frac{(k-1)!}{2} \\
 &= \frac{1}{2} \sum_{k=3}^n \frac{n(n-1) \dots (n-k+1)}{k}
 \end{aligned}$$

Problema 5

Problema se face la fel ca și problema determinării ciclurilor hamiltoniene, pe care am prezentat-o în secțiunea 11., numai că în situația de față, va trebui ca în loc să se afișeze ciclurile să se dea răspunsul da sau nu. Acest lucru se poate face astfel:

Se folosește o variabilă booleană ok, care la începutul programului are valoarea false (se presupune ca nu există cicluri), iar în procedura de afișare să primească valoarea true (adică s-a găsit un ciclu hamiltonian; eventual, la primul apel al procedurii Afis să se renunțe la generarea ciclurilor care ar mai putea fi găsite) și să se afișeze înainte de terminarea programului.

Altfel:

Se procedează la fel ca la problema 2 (adică, se verifică dacă sunt satisfăcute condițiile teoremei prezentată în secțiunea 11)

Problema 6

Asociem grupului de persoane, despre care se vorbește în enunțul problemei, graf neorientat definit astfel: nodurile grafului reprezintă persoanele iar muchia între nodurile i și j reprezintă precizarea ideii că persoanele i și j sunt prietene, adică în relație de nedușmănie. Din ipoteza că fiecare cavaler are cel mult $(n-1)$ dușmani, rezultă că pentru fiecare cavaler există cel puțin $2n-(n-1)=(n+1) \geq 2n/2$ cavaleri cu care acesta se află în relație de nedușmănie, adică de prietenie. Ținând cont de cele spuse mai sus, putem trage concluzia că în graful asociat grupului de persoane sunt verificate condițiile teoremei prezentată în secțiunea 11. conform căreia în graful respectiv există cel puțin un ciclu hamiltonian. Ciclului hamiltonian îi asociem o așezare a cavalerilor la masa rotundă în condițiile cerute.